

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 19.9.2022
COM(2022) 459 final

2022/0278 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om inrättande av ett krisinstrument för den inre marknaden och om upphävande av
rådets förordning (EG) nr 2679/98**

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2022) 323 final} - {SWD(2022) 288 final} - {SWD(2022) 289 final} -
{SWD(2022) 290 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Den inre marknaden är en av EU:s största tillgångar och utgör ryggraden för EU:s ekonomiska tillväxt och välfärd. Den senaste tidens kriser, som covid-19-pandemin och Rysslands invasion av Ukraina, har visat på vissa sårbarheter hos den inre marknaden och dess leveranskedjor vid oförutsedda störningar och hur mycket den europeiska ekonomin och alla dess berörda parter är beroende av en välfungerande inre marknad. Utöver geopolitisk instabilitet, klimatförändringar och naturkatastrofer som följer därav kan förlust av biologisk mångfald och global ekonomisk instabilitet leda till andra, nya krissituationer i framtiden. Därför måste den inre marknadens funktion garanteras i kristider.

En kris kan påverka den inre marknaden på två sätt. Å ena sidan kan en kris leda till att hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden uppstår och därmed störa dess funktion. Å andra sidan kan en kris förvärra bristen på krisnödvändiga varor och tjänster om den inre marknaden är fragmenterad och inte fungerar. Till följd av detta kan leveranskedjorna snabbt drabbas av störningar och företag får svårt att köpa, leverera eller sälja varor och tjänster. Konsumenternas tillgång till viktiga produkter och tjänster begränsas. Brist på information och rättslig klarhet förvärrar effekterna av dessa störningar ytterligare. Utöver de direkta samhällsrisker som en kris medför ställs människor, särskilt utsatta grupper, inför kraftiga negativa ekonomiska effekter. Förslaget syftar därför till att ta itu med två separata men sammanhängande problem: hinder för den fria rörligheten för varor, tjänster och personer i kristider samt brister på krisnödvändiga varor och tjänster.

I nära samarbete med alla medlemsstater och andra befintliga EU-krisinstrument kommer krisinstrumentet för den inre marknaden att tillhandahålla en stark, snabb och följsam struktur och en riktad verktygslåda för att säkerställa att den inre marknaden fungerar friktionsfritt vid alla typer av framtida kriser. Alla verktyg som ingår i det här förslaget kommer sannolikt inte att behöva användas samtidigt. Syftet är snarare att förbereda unionen på framtiden och utrusta den med de verktyg som kan visa sig vara nödvändiga i en viss krissituation.

Europeiska rådet konstaterade i sina slutsatser av den 1–2 oktober 2020¹ att EU kommer att dra lärdom av covid-19-pandemin och ta itu med kvarstående fragmentering, hinder och svagheter på den inre marknaden i krissituationer. I meddelandet om uppdateringen om industristrategin² tillkännagav kommissionen ett instrument för att säkerställa fri rörlighet för personer, varor och tjänster samt mer öppenhet och samordning i kristider. Detta initiativ ingår i kommissionens arbetsprogram för 2022³. Europaparlamentet välkomnade kommissionens plan om att lägga fram ett krisinstrument för den inre marknaden och uppmanade kommissionen att utveckla det som ett rättsligt bindande strukturellt verktyg för att säkerställa fri rörlighet för personer, varor och tjänster i händelse av framtida kriser⁴.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

I ett antal EU-rättsakter fastställs bestämmelser som rör hantering av kriser i allmänhet. Å andra sidan innehåller vissa EU-ramar och nyligen antagna kommissionsförslag mer riktade åtgärder som är inriktade på vissa aspekter av krishantering eller är av betydelse för vissa

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/45910/021020-euco-final-conclusions.pdf>.

² COM(2021) 350 final.

³ https://ec.europa.eu/info/publications/2022-commission-work-programme-key-documents_en.

⁴ Europaparlamentets resolution av den 17 februari 2022 om undanröjande av icke-tariffära och icke-skattemässiga hinder på den inre marknaden (2021/2043(INI)).

sektorer. Krisinstrumentet för den inre marknaden kommer att tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av dessa riktade krishanteringsinstrument, vilka bör betraktas som *lex specialis*. Finansiella tjänster, läkemedel, medicintekniska produkter eller andra medicinska motåtgärder och produkter för livsmedelssäkerhet är undantagna från initiativets tillämpningsområde eftersom det finns en särskild krisrelevant ram på dessa områden.

Samspel med övergripande krishanteringsmekanismer

Mekanismen för integrerad politisk krishantering (IPCR)⁵ är en av de övergripande krishanteringsmekanismerna⁶. Rådets ordförandeskap använder IPCR för att underlätta informationsutbyte och politisk samordning mellan medlemsstaterna när det gäller hantering av komplexa kriser. IPCR granskade för första gången i oktober 2015 flykting- och migrationskrisen och har haft en viktig roll i att övervaka och stödja insatserna mot krisen genom att rapportera till Coreper, rådet och Europeiska rådet. IPCR har lett unionens insatser vid större kriser som orsakats av cyberattacker, naturkatastrofer eller hybridhot. På senare tid har IPCR också varit verksam efter utbrottet av covid-19-pandemin och Ryssland brutala anfall mot Ukraina.

En annan EU-mekanism för allmän krishantering är unionens civilskyddsmekanism och dess centrum för samordning av katastrofberedskap (ERCC)⁷. ERCC är kommissionens centrala operativa centrum med kapacitet dygnet runt alla dagar i veckan för första krisåtgärder, upprättandet av strategiska lager på EU-nivå för krishantering (rescEU), katastrofriskbedömningar, utarbetande av scenarier, mål för resiliens vid katastrofer, EU-övergripande översikt över risker för naturkatastrofer och katastrofer orsakade av människor samt andra förebyggande åtgärder och beredskapsåtgärder, som utbildning och övningar.

Samspel med övergripande mekanismer för den inre marknaden

När det är lämpligt och nödvändigt bör samordning säkerställas mellan krisinstrumentet för den inre marknaden och arbetsgruppen för efterlevnad på den inre marknaden. Kommissionen ska särskilt hänskjuta anmälda hinder som avsevärt stör den fria rörligheten för varor och tjänster av strategisk betydelse till arbetsgruppen för efterlevnad på den inre för diskussion/översyn.

• Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Samspel med åtgärder som är inriktade på specifika aspekter av krishantering

De ovannämnda övergripande krishanteringsmekanismerna kompletteras av andra mer riktade åtgärder, med fokus på specifika aspekter av den inre marknaden, som fri rörlighet för varor, gemensamma regler för export eller offentlig upphandling.

En sådan ram är förordning (EG) nr 2679/98 om inrättande av en mekanism för att åtgärda hinder för den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna som kan tillskrivas en medlemsstat och som medför allvarliga störningar och kräver omedelbara åtgärder (den s.k. jordgubbsförordningen)⁸. I denna förordning föreskrivs en anmälningsmekanism och ett system för informationsutbyte mellan medlemsstaterna och kommissionen. (Se artikel 8.1 och 8.2 för närmare uppgifter.)

⁵ <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/ipcr-response-to-crises/>.

⁶ Den inrättades formellt genom rådets genomförandebeslut (EU) 2018/1993 av den 11 december 2018 om EU-arrangemangen för integrerad politisk krishantering, på grundval av tidigare befintliga arrangemang.

⁷ Fastställt genom beslut 1313/2013/EU om hur unionens civilskyddsmekanism ska fungera.

⁸ Rådets förordning (EG) nr 2679/98 av den 7 december 1998 om den inre marknads sätt att fungera i samband med den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna (EGT L 337, 12.12.1998, s. 8).

Förordningen om gemensamma exportregler⁹ ger kommissionen möjlighet att besluta att vissa kategorier av produkter ska omfattas av exportövervakning eller exporttillstånd när det gäller länder utanför EU. Kommissionen underställde vissa vacciner och aktiva substanser som används för tillverkning av sådana vacciner exportövervakning¹⁰ på grundval av detta.

Andra ekonomiska åtgärder omfattar förhandlade förfaranden och tillfälliga gemensamma upphandlingar av kommissionen på medlemsstaternas vägnar¹¹.

Samspel med sektorsspecifika krisåtgärder

I vissa EU-ramar fastställs mer riktade åtgärder som endast koncentrerar sig på vissa aspekter av krishantering eller endast avser vissa sektorer.

I kommissionens meddelande *Beredskapsplan för att trygga livsmedelstillgången och livsmedelsförsörjningen under kristider*¹² framhålls lärdomar som dragits från covid-19-pandemin och tidigare kriser i syfte att intensifiera samordningen och krishanteringen, inklusive beredskap. För detta ändamål innehåller beredskapsplanen huvudprinciper som bör följas för att trygga livsmedelsförsörjningen i händelse av framtida kriser. För att säkerställa genomförandet av beredskapsplanen och dess huvudprinciper inrättade kommissionen samtidigt den europeiska mekanismen för beredskap och insatser vid livsmedelsförsörjningskriser, som är en grupp bestående av företrädare för medlemsstaterna och länder utanför EU samt berörda parter i livsmedelskedjan under kommissionens ledning, för att stärka samordningen och utbytet av uppgifter och praxis. Gruppen sammankallades för första gången i mars 2022 för att diskutera effekterna av de höjda energi- och insatspriserna och följderna av Rysslands invasion av Ukraina när det gäller livsmedelstryggheten och livsmedelsförsörjningen. Marknadsobservatorierna och grupperna för civil dialog är andra forum som säkerställer öppenhet och informationsflödet inom livsmedelssektorn.

I kommissionens meddelande *Beredskapsplan för transportsektorn*¹³ anges målet att säkerställa krisberedskap och driftskontinuitet inom transportsektorn. Genom planen upprättas en slags handbok för krishantering som innehåller en verktygslåda med tio åtgärder för att begränsa eventuella negativa konsekvenser för transportsektorn, passagerarna och den inre marknaden i händelse av en kris. Dessa omfattar bland annat åtgärder för att anpassa EU:s transportlagstiftning till krissituationer, säkerställa lämpligt stöd till transportsektorn, säkerställa fri rörlighet för varor, tjänster och personer, dela transportuppgifter, testa transportberedskapen under verkliga förhållanden osv¹⁴.

Förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter¹⁵ och förordningen om en gemensam marknadsordning för fiskerier¹⁶

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/479 av den 11 mars 2015.

¹⁰ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/2071 av den 25 november 2021.

¹¹ De kan antas på grundval av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG.

¹² COM(2021) 689 final.

¹³ COM(2022) 211 final.

¹⁴ Ytterligare åtgärder omfattar bland annat hantering av flyktingflöden och hjälp till strandsatta passagerare och transportarbetare att återvända hem, säkerställande av en miniminivå för transportförbindelser och skydd av passagerare, förstärkt samordning av transportpolitiken genom nätverket av nationella kontaktpunkter inom transportsektorn, stärkt cybersäkerhet och samarbete med internationella partner.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 1).

utgör den rättsliga grunden för insamling av relevant information från medlemsstaterna för att öka öppenheten och insynen på marknaden¹⁷.

Förordning (EU) 2021/1139 om inrättande av Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden¹⁸ (EHFVF-förordningen) utgör den rättsliga grunden för stöd till fiskeri- och vattenbrukssektorn i händelse av exceptionella händelser som orsakar betydande marknadsstörningar.

I förordning (EU) 2021/953 om EU:s digitala covidintyg¹⁹ fastställs en gemensam ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 för att underlätta fri rörlighet för EU-medborgare och deras familjemedlemmar under covid-19-pandemin. På grundval av kommissionens förslag antog rådet dessutom särskilda rekommendationer om den samordnade strategin för inskränkningar i den fria rörligheten med anledning av covid-19-pandemin²⁰. I 2020 års rapport om EU-medborgarskapet²¹ meddelade kommissionen också att den har för avsikt att se över 2009 års riktlinjer om fri rörlighet för att förbättra rättssäkerheten för EU-medborgare som utövar sin rätt till fri rörlighet och för att säkerställa en effektivare och enhetligare tillämpning av lagstiftningen om fri rörlighet i hela EU. De reviderade riktlinjerna bör bland annat beröra tillämpningen av restriktiva åtgärder för fri rörlighet, i synnerhet de som beror på omsorg om folkhälsan.

Förordning (EU) 2022/123 om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten vid krisberedskap och krishantering avseende läkemedel och medicintekniska produkter tillhandahåller en ram för att övervaka och minska potentiella och faktiska brister på centralt och nationellt godkända humanläkemedel som anses vara kritiska när det gäller att hantera ett visst hot mot folkhälsan eller en viss större händelse²².

Slutligen inrättades genom kommissionens beslut av den 16 september 2021 en myndighet för beredskap och insatser vid hälsokriser²³ för samordnade åtgärder på unionsnivå för att motverka hälsokriser, inklusive övervakning, snabb utveckling, tillverkning, upphandling och rättvis fördelning av medicinska motåtgärder.

Samspel med pågående initiativ

Parallellt med detta finns ett antal initiativ som nyligen har föreslagits och som för närvarande håller på att diskuteras rörande aspekter som är av betydelse för krishantering och

¹⁷ Efter Rysslands invasion av Ukraina har medlemsstaternas skyldighet att lämna månatliga anmälningar av spannmålslager införts i en ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/1185 av den 20 april 2017 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1307/2013 och (EU) nr 1308/2013 vad gäller anmälan till kommissionen av uppgifter och handlingar och om ändring och upphävande av vissa kommissionsförordningar (EUT L 171, 4.7.2017, s. 113).

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 671).

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/953 av den 14 juni 2021 om en ram för utfärdande, kontroll och godtagande av interoperabla intyg om vaccination mot, testning för och tillfrisknande från covid-19 (EU:s digitala covidintyg) för att underlätta fri rörlighet under covid-19-pandemin (EUT L 211, 15.6.2021, s. 1).

²⁰ Rådets rekommendation (EU) 2020/1475 av den 13 oktober 2020 om en samordnad strategi för inskränkningar i den fria rörligheten med anledning av covid-19-pandemin (EUT L 337, 14.10.2020, s. 3) (och dess senare uppdateringar).

²¹ COM(2020) 730 final.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/123 av den 25 januari 2022 om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten vid krisberedskap och krishantering avseende läkemedel och medicintekniska produkter (EUT L 20, 31.1.2022, s. 1).

²³ C(2021) 6712 final.

krisberedskap. Dessa initiativ har dock ett begränsat tillämpningsområde som omfattar särskilda typer av krisscenarier och är inte avsedda att inrätta en allmän övergripande krishanteringsram. I den mån dessa initiativ omfattar en sektorsspecifik ram för krishantering och krisberedskap kommer den ramen att ha företräde framför krisinstrumentet för den inre marknaden som *lex specialis*.

Kommissionens förslag till förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och om upphävande av beslut nr 1082/2013/EU²⁴ syftar till att stärka EU:s hälsosäkerhetsram och att stärka viktiga EU-byråers roll när det gäller krisberedskap och krishantering vid allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa²⁵. När den antas kommer det att stärka beredskaps- och insatsplaneringen och stärka den epidemiologiska övervakningen och monitoreringen, förbättra datarapporteringen och stärka EU:s insatser.

Genom kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 851/2004 inrättades ett europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar²⁶.

I kommissionens förslag till rådets förordning om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder i händelse av ett hot mot folkhälsan på unionsnivå²⁷ föreskrivs krishanteringsverktyg som gemensam upphandling, begäranden om obligatorisk information av företag om deras produktionskapacitet och omställning av produktionslinjer i händelse av en folkhälsokris när ett hot mot folkhälsan har utlysts. Utlysandet av en krissituation på EU-nivå skulle leda till intensifierad samordning och ge möjlighet till utveckling, lagring och upphandling av krisnödvändiga produkter. Förslaget omfattar medicinska motåtgärder som definieras som humanläkemedel, medicintekniska produkter och andra varor eller tjänster som är nödvändiga för beredskap och insatser vid allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa.

Kommissionens förslag till EU:s förordning om halvledare²⁸ syftar till att stärka Europas halvledarekosystem. En viktig pelare i denna strategi är att inrätta en mekanism för samordnad övervakning och samordnade insatser vid brister i försörjningen av halvledare för att förutse och snabbt hantera framtida störningar i leveranskedjan genom en särskild verktygslåda för krissituationer, tillsammans med medlemsstaterna och internationella partner. Den planerade mekanismen är specifik för en eventuell halvledarkris och kommer att tillämpas exklusivt om krisläget aktiveras.

Kommissionens förslag till dataakt²⁹ kommer att göra det möjligt för offentliga myndigheter att få åtkomst till data som innehas av den privata sektorn och som är nödvändiga vid exceptionella omständigheter, särskilt för att genomföra ett rättsligt mandat om data inte finns tillgängliga på annat sätt eller vid ett allmänt nödläge (dvs. en exceptionell situation med negativa konsekvenser för befolkningen i unionen, en medlemsstat eller en del av en medlemsstat, och som medför en risk för allvarliga och bestående återverkningar på levnadsvillkoren och den ekonomiska stabiliteten, eller avsevärd värdeminskning av ekonomiska tillgångar i unionen eller berörda medlemsstater).

²⁴ COM(2020) 727 final.

²⁵ Begreppet *gränsöverskridande* avser både situationer som påverkar mer än en medlemsstat (*över gränserna*) och mer specifikt situationer som påverkar regioner i två eller flera medlemsstater med en gemensam gräns (*gränsregioner*).

²⁶ COM(2020) 726 final.

²⁷ COM(2021) 577 final.

²⁸ COM(2022) 46 final.

²⁹ COM(2022) 68 final.

Kommissionens förslag om ändring av kodexen om Schengengränserna³⁰ syftar till gemensamma insatser vid de inre gränserna i händelse av hot som berör en majoritet av medlemsstaterna. Den föreslagna ändringen kommer också att införa förfarandemässiga skyddsåtgärder i händelse av ensidigt återinförande av inre gränskontroller och föreskriva att begränsande åtgärder och särskilda skyddsåtgärder tillämpas för gränsregioner i fall där inre gränskontroller återinförs. Sådana kontroller påverkar i synnerhet personer som korsar gränserna i det dagliga livet (arbete, utbildning, hälso- och sjukvård, familjebesök), vilket visade sig under covid-19-pandemin. I förslaget förespråkas ökad användning av effektiva alternativa åtgärder för att hantera identifierade hot mot den inre säkerheten eller den allmänna ordningen i stället för inre gränskontroller, t.ex. ökade kontroller av polis eller andra myndigheter i gränsregioner, på vissa villkor. I förslaget ingår också en möjlighet för rådet att snabbt anta bindande regler om tillfälliga reserestriktioner för tredjelandsmedborgare vid de yttre gränserna i händelse av hot mot folkhälsan. I förslaget klargörs dessutom vilka åtgärder medlemsstaterna kan vidta för att effektivt skydda EU:s gemensamma yttre gränser mot tredjeländers instrumentalisering av migranter för politiska ändamål.

Förslaget till direktiv om kritiska entiteters motståndskraft som antogs av kommissionen i december 2020³¹ har som mål att stärka motståndskraften hos entiteter som tillhandahåller tjänster som är väsentliga för upprätthållandet av centrala samhällsfunktioner eller viktig ekonomisk verksamhet i EU. Syftet med detta initiativ är att skapa en övergripande ram för att hjälpa medlemsstaterna att säkerställa att kritiska entiteter som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster kan förebygga, skydda mot, hantera, stå emot, mildra, absorbera, anpassa sig till och återhämta sig från betydande störande incidenter, som naturkatastrofer, olyckor eller terrorism. Direktivet kommer att omfatta elva centrala sektorer, däribland energi, transport, bankverksamhet samt hälso- och sjukvård.

Det gemensamma meddelandet av den 18 maj 2022 om analysen av investeringsgapet på försvarsområdet och vidare åtgärder tar upp flera frågor, bland annat förmågan hos EU:s försvarstekniska och försvarsindustriella bas (samt den globala försvarstekniska och försvarsindustriella basen) att hantera medlemsstaternas kommande upphandlingsbehov i fråga om försvarsmateriel, och innehåller förslag till ett antal åtgärder.

I samband med översynen av direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet avser kommissionen att undersöka om och i vilken utsträckning, eller på vilket sätt, de produktionsfrågor som omfattas av omnibusreglerna vad gäller varor som omfattas av olika harmoniserade ordningar skulle kunna hanteras i det specifika sammanhanget med icke-harmoniserade varor.

Överensstämmelse med EU:s yttre åtgärder

Europeiska utrikestjänsten kommer att stödja den höga representanten i dennes roll som vice ordförande för kommissionen när det gäller att samordna unionens yttre åtgärder inom kommissionen. Unionens delegationer, som är underställda den höga representanten, kommer att fullgöra sin uppgift som externa företrädare för unionen och vid behov bistå vid externa dialoger.

Samspel med andra instrument

³⁰ COM(2021) 891 final.

³¹ COM(2020) 829 final.

Kommissionen kan hjälpa medlemsstaterna att utforma och genomföra reformer för att förutse, förbereda sig för och hantera kriser på den inre marknaden som uppstått på naturlig väg eller orsakats av människan, genom instrumentet för tekniskt stöd³².

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslaget bygger på artiklarna 114, 21 och 45 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

Vid kriser kan den inre marknaden påverkas både av de specifika störningar och brister som krisen medför och av de eventuella inskränkningar i den fria rörligheten för varor, tjänster och personer inom EU som kan införas för att försöka hantera den aktuella krisen. Initiativets allmänna mål är att fastställa mekanismer och förfaranden som gör det möjligt att förbereda sig för och hantera potentiella kriser och störningar av den inre marknads funktion. Sådana åtgärder syftar också till att minimera hinder för den fria rörligheten inom EU i kristider. Även om de åtgärder som rör fri rörlighet för varor och friheten att tillhandahålla tjänster omfattas av den inre marknads rättsliga grund kräver bestämmelserna om fri rörlighet för personer att förordningen även bygger på artiklarna 21 och 45 i EUF-fördraget. Vid kriser som påverkar leveranskedjorna på den inre marknaden måste åtgärder vidtas för att ta itu med eventuella brister och skydda tillgången på krisnödvändiga varor och tjänster i hela EU.

Ett antal åtgärder i detta förslag avviker från eller kompletterar befintlig EU-lagstiftning, på grundval av den allmänna rättsliga grunden för den inre marknaden. Åtgärder som att underlätta ökad produktionskapacitet för krisnödvändiga varor och tjänster, påskynda tillståndsförfaranden, prioritera order samt bygga upp och fördela strategiska reserver är av exceptionell karaktär och syftar till att säkerställa enhetliga insatser vid framtida kriser och undvika fragmentering av den inre marknaden. I fall där det föreligger betydande risker för den inre marknads funktion eller råder allvarlig brist eller exceptionellt hög efterfrågan på varor av strategisk betydelse kan åtgärder på EU-nivå som syftar till att säkerställa tillgången på krisnödvändiga produkter, t.ex. strategiska reserver eller prioriterade klassade order, vara avgörande för att den inre marknaden ska kunna återgå till att fungera normalt igen. Sådana åtgärder vidtas gradvis och stegvis, medan mer bindande åtgärder vidtas i händelse av att ekonomiska aktörer inte agerar för att hantera den aktuella krisen.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

De ekonomiska verksamheterna på den inre marknaden är djupt integrerade. Samverkan mellan företag, tjänsteleverantörer, kunder, konsumenter och arbetstagare i olika medlemsstater som är beroende av rätten till fri rörlighet blir allt vanligare. Erfarenheter från tidigare kriser har visat att fördelningen av produktionskapacitet i EU ofta är ojämn. Vid en kris kan efterfrågan på krisnödvändiga varor eller tjänster på EU:s territorium på samma sätt vara ojämn, eftersom vissa EU-regioner är oproportionerligt sårbara och utsatta för störningar i leveranskedjan, särskilt EU:s yttersta randområden³³ som ligger tusentals kilometer från det

³² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240 av den 10 februari 2021 om inrättande av ett instrument för tekniskt stöd (EUT L 57, 18.2.2021, s. 1).

³³ EU:s yttersta randområden – Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion och Saint-Martin (Frankrike), Azorerna och Madeira (Portugal) och Kanarieöarna (Spanien) – ligger i Atlanten, Indiska oceanen, Karibien och Sydamerika. I enlighet med artikel 349 i EUF-fördraget kan dessa regioner dra nytta av särskilda åtgärder och skräddarsydd EU-lagstiftning för att hantera de stora utmaningar de kan ställas inför på grund av deras läge, avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek och sårbarhet för klimatförändringar och extrema väderhändelser.

europiska fastlandet. Målet att säkerställa att den inre marknaden fungerar friktionsfritt och utan störningar kan inte uppnås genom ensidiga nationella åtgärder. Även om åtgärder som antas av medlemsstaterna enskilt i viss utsträckning kan avhjälpa de brister som uppstår till följd av en kris på nationell nivå, är det i själva verket mer sannolikt att de ytterligare förvärrar krisen i hela EU genom att medföra ytterligare hinder för den fria rörligheten och/eller ytterligare påfrestningar på produkter som redan påverkas av brister.

Införandet av regler som styr den inre marknads funktion är en befogenhet som delas mellan EU och medlemsstaterna. Det finns redan ett stort antal EU-ramar som reglerar olika aspekter och bidrar till en väl fungerande inre marknad genom enhetliga regler som gäller i alla medlemsstater. De befintliga EU-ramarna innehåller dock i allmänhet regler för den inre marknads dagliga funktion, vilket inte omfattar eventuella krisscenarier. Det finns för närvarande ingen övergripande uppsättning regler och mekanismer som behandlar aspekter som beredskapsplanering, krisplanering och krisövervakning samt krishanteringsåtgärder, vilka skulle gälla på ett enhetligt sätt i alla ekonomiska sektorer på hela den inre marknaden.

Krisinstrumentet har som mål att säkerställa en samordnad strategi för att förutse, förbereda sig för och hantera kriser som har betydande effekter antingen över gränserna eller i gränsregioner, eller i båda fallen, och hotar den inre marknads funktion samt där det inte redan finns något EU-instrument eller där de befintliga instrumenten inte innehåller krisrelevanta bestämmelser. Beredskaps- och bevakningsåtgärder på den inre marknaden kan göra det enklare att samordna insatserna vid en kris. Sådana åtgärder kan också kompletteras med samarbete och samordning på ett effektivt och ändamålsenligt sätt mellan kommissionen och medlemsstaterna under en kris, för att säkerställa att de lämpligaste åtgärderna vidtas för att hantera krisen.

Syftet med krisinstrumentet för den inre marknaden är inte att fastställa en detaljerad uppsättning bestämmelser på EU-nivå som uteslutande bör tillämpas i krissituationer. Instrumentet syftar snarare till att fastställa och säkerställa en enhetlig tillämpning av möjliga kombinationer av bestämmelser som antagits på EU-nivå tillsammans med bestämmelser om samordning av de åtgärder som vidtas på medlemsstatsnivå. I detta avseende skulle de åtgärder som kan vidtas på EU-nivå på grundval av krisinstrumentet för den inre marknaden samordnas med och komplettera de motåtgärder som antas av medlemsstaterna. För att möjliggöra sådan samordning och komplementaritet innehåller krisinstrumentet för den inre marknaden särskilda åtgärder som medlemsstaterna bör avstå från att vidta när krisläget för den inre marknaden har aktiverats på EU-nivå.

I detta sammanhang skulle EU-mervärdet med detta instrument vara att kommissionen och medlemsstaterna gemensamt kan kommunicera, samordna och utbyta information på ett snabbt och strukturerat sätt när den inre marknaden utsätts för påfrestningar, och att de kan vidta nödvändiga åtgärder på ett öppet och inkluderande sätt för att påskynda befintliga mekanismer samt tillföra nya riktade verktyg för krissituationer. Det skulle också säkerställa öppenhet på hela den inre marknaden så att företag och enskilda som är beroende av rätten till fri rörlighet får tillgång till lämplig information om tillämpliga åtgärder i alla medlemsstater. Detta kommer att öka rättssäkerheten så att de kan fatta välgrundade beslut.

En ytterligare fördel med åtgärder på detta område skulle vara att förse EU med de verktyg för motståndskraft som behövs för att EU:s näringsliv ska kunna upprätthålla sin konkurrenskraft i ett geopolitiskt sammanhang, där internationella partner och konkurrenter kan förlita sig på rättsliga instrument som möjliggör strukturerad övervakning av störningar i leveranskedjan och antagandet av möjliga motåtgärder såsom strategiska reserver.

- **Proportionalitetsprincipen**

Åtgärderna i denna förordning är noggrant anpassade så att de inte ska gå utöver vad som är nödvändigt när det gäller att uppnå förordningens mål om att säkerställa att den inre marknaden fungerar friktionsfritt och utan störningar. Åtgärderna kompletterar medlemsstaternas insatser där förordningens syften inte kan uppnås genom ensidiga insatser av medlemsstaterna. De tar hänsyn till de ekonomiska aktörernas behov av att kunna hantera normala affärsrisker, ha egna beredskapsplaner och ta fram initiativ för att lösa problem i leveranskedjan. Detta tillgodoses särskilt genom kommissionens skyldighet att samråda med de ekonomiska aktörerna innan den tillgriper obligatoriska krisåtgärder på den inre marknaden, som begäranden om obligatorisk information och prioriterade klassade order.

- **Val av instrument**

Krisinstrumentet för den inre marknaden består av ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning. Med tanke på att medlemsstaterna inte behöver införliva förordningens bestämmelser i sin respektive nationella lagstiftning skulle detta rättsliga instrument säkerställa att bestämmelserna tillämpas på ett enhetligt sätt.

Genom den föreslagna förordningen införs förfaranden som kompletterar direktivet om öppenhet på den inre marknaden eller tjänstedirektivet och som ska tillämpas i krisläget. I förordningen klargörs förhållandet mellan de relevanta rättsliga ramarna, men utan att respektive ram ändras.

3. **RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR**

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Förordning (EG) nr 2679/98 om inrättande av en mekanism för att åtgärda hinder för den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna som kan tillskrivas en medlemsstat och som medför allvarliga störningar och kräver omedelbara åtgärder (jordgubbsförordningen) kommer att upphävas. Enligt den utvärdering som slutfördes i oktober 2019 och som stöds av en extern studie används denna mekanism sällan, och dess system för informationsutbyte är otillräckligt eftersom det är för långsamt och föråldrat³⁴.

- **Samråd med berörda parter**

Såsom anges i bilaga 2 till den konsekvensbedömning som åtföljer detta förslag genomfördes **samråd med berörda parter** mellan oktober 2021 och maj 2022. Bland annat genomfördes följande samråd: en **inbjudan att lämna synpunkter** som offentliggjordes på portalen ”Kom med synpunkter” och som var öppen 13 april–11 maj 2022, ett **offentligt samråd** via ett frågeformulär under samma period, en **workshop med berörda parter** den 6 maj 2022, en **enkät i medlemsstaterna** i maj 2022 och **riktade samråd** via möten med medlemsstaterna och särskilda berörda parter.

De berörda parterna är i stort sett överens om behovet av att säkerställa fri rörlighet samt större öppenhet och samordning i kristider. De flesta erfarenheter de beskrev kom från covid-19-krisen. När det gäller att säkerställa tillgången på krisnödvändiga varor har medlemsstaterna uttryckt sitt stöd för åtgärder såsom samordning av offentlig upphandling, snabb bedömning av överensstämmelse och förbättrad marknadskontroll. Ett antal

³⁴ Enligt den kompletterande utvärderingen och utvärderingen i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar SWD(2019) 371 final av den 8 oktober 2019.

medlemsstater har framfört synpunkter på att införa övergripande krisberedskapsåtgärder när det inte finns någon förestående kris, utan att specificera några särskilda leveranskedjor. Medan vissa aktörer inom näringslivet har framfört synpunkter på obligatoriska åtgärder som riktar sig till ekonomiska aktörer har andra uttryckt stöd för bättre samordning och mer öppenhet, åtgärder för att säkerställa fri rörlighet för arbetstagare, snabba anmälningar av nationella åtgärder, snabba förfaranden för utveckling och offentliggörande av europeiska standarder, gemensamma informationspunkter på EU-nivå och nationell nivå samt krissimuleringar för experter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Det underlag och de uppgifter som användes vid utarbetandet av konsekvensbedömningen omfattar bland annat följande:

- *The impact of COVID-19 on the Internal Market*, studie på begäran av Europaparlamentets utskott för den inre marknaden och konsumentskydd.
- Utvärdering av förordning (EG) nr 2679/98 och dess kompletterande externa studie.
- Utvärdering av den nya rättsliga ramen.
- Relevant information och/eller bevis som samlats in i samband med utarbetandet av EU:s befintliga eller föreslagna krishanteringsinitiativ och krishanteringsmekanismer, bland annat genom samråd eller konsekvensbedömningar (t.ex. dataakten, informationsverktyget för den inre marknaden, EU:s hälsosäkerhetsram, kodexen om Schengengränserna, beredskapsplanen för att trygga livsmedelstillgången och livsmedelsförsörjningen, mekanismen för integrerad politisk krishantering (IPCR), beredskapsplanen för transportsektorn, förordningen om EU:s digitala covidintyg, rådets rekommendation (EU) 2020/1475 om en samordnad strategi för inskränkningar i den fria rörligheten med anledning av covid-19-pandemin (och dess anpassningar).
- Akademiska studier och litteratur om effekterna från tidigare kriser på den inre marknadens funktion samt befintliga ståndpunktsdokument och andra dokument som utarbetats av berörda parter.
- Tidningsartiklar och pressmaterial.

Konsekvensbedömningen byggde på den information som erhållits från samråden, vilket anges i den sammanfattande rapporten i bilaga 2 till konsekvensbedömningen.

Faktaunderlaget i rapporten är mycket begränsat på grund av det relativt låga antalet svar på inbjudan att lämna synpunkter och det offentliga samrådet samt avsaknaden av en kompletterande studie. För att komma till rätta med detta anordnade kommissionen den 6 maj 2022 en workshop där ett stort antal berörda parter deltog, och genomförde en rad riktade samråd med specifikt medlemsstaterna och berörda parter.

- **Konsekvensbedömning**

Kommissionen har genomfört en konsekvensbedömning i enlighet med sin politik för bättre lagstiftning³⁵. I konsekvensbedömningen utvärderas tre politiska alternativ om inrättande av ett styrande organ och en ram för beredskapsplanering samt bevaknings- och krislägena. Bevaknings- och krislägena för den inre marknaden skulle båda aktiveras enligt särskilda kriterier och utlösande mekanismer. Vissa åtgärder i verktygslådan skulle kräva ytterligare aktivering.

³⁵ Se det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar SWD(2022) 289.

Utifrån en analys av orsakerna till problem och luckor i den relevanta sektorsspecifika lagstiftningen fastställdes åtta block med åtgärder genom att åtgärderna grupperades i block som ska gälla vid olika tidpunkter (vid varje tidpunkt, i bevakningsläget eller i krisläget). För varje block analyserades tre politiska strategier: icke-lagstiftningsåtgärder (strategi 1), en hybridstrategi (strategi 2) och en mer övergripande rättslig ram (strategi 3). Baserat på denna analys behölls vissa eller alla strategier för varje block, och de kombinerades sedan till tre realistiska politiska alternativ som återspeglade olika politiska ambitionsnivåer och stöd från berörda parter.

Läge	Block	Alternativ 1 ÖPPENHET	Alternativ 2 SAMARBETE	Alternativ 3 SOLIDARITET
Vid varje tidpunkt	1. Styrning, samordning och samarbete	<i>Strategi 2</i> En formell rådgivande grupp som forum på teknisk nivå och medlemsstaternas skyldighet att utbyta information i gruppen, inför och under krisen		
Vid varje tidpunkt	2. Krisberedskapsplanering	<i>Strategi 2</i> Rekommendation till medlemsstaterna om riskbedömning, utbildning och övningar samt sammandrag av krishanteringsåtgärder	<i>Strategi 3</i> – Rekommendation till medlemsstaterna om riskbedömning och sammandrag av över krishanteringsåtgärder – Skyldighet för kommissionen att göra en riskbedömning på unionsnivå – Skyldighet för medlemsstaterna att regelbundet utbilda sin relevanta krishanteringspersonal	
Bevakningsläge	3. Bevakning av den inre marknaden	<i>Strategi 2</i> – Rekommendation till medlemsstaterna om insamling av information om identifierade strategiska leveranskedjor – Rekommendationer till medlemsstaterna om att bygga upp strategiska reserver av varor av strategisk betydelse		<i>Strategi 3</i> – Skyldighet för medlemsstaterna att samla in information om identifierade strategiska leveranskedjor – Skyldighet för kommissionen att upprätta och regelbundet uppdatera förteckningen över mål för strategiska reserver – Skyldighet för medlemsstaterna³⁶ att bygga upp strategiska reserver för utvalda varor av strategisk betydelse om medlemsstatens reserver i väsentlig

36

På villkor av ytterligare utlösande faktor.

		grad inte når upp till målen		
Krisläge	4. Huvudprinciper och stödåtgärder för att underlätta fri rörlighet under krisläget	Strategi 2 Förstärka huvudprinciperna för fri rörlighet för krisnödvändiga varor och tjänster till bindande regler när så är lämpligt för effektiv krishantering		
Krisläge	5. Öppenhet och administrativt bistånd under krisläget	Strategi 3 Bindande, fullt utvecklad och snabb anmälningsmekanism, omedelbar inbördes granskning och möjlighet att förklara de anmälda åtgärderna oförenliga med EU-lagstiftningen samt kontaktpunkter och elektronisk plattform		
Krisläge	6. Påskynda utsläppandet av krisnödvändiga produkter på marknaden under krisläget	Strategi 2 Riktade ändringar av den befintliga harmoniseringslagstiftningen för den inre marknaden: snabbare utsläppande av krisnödvändiga produkter på marknaden, kommissionen kan anta tekniska specifikationer, medlemsstaterna prioriterar marknadskontroll för krisnödvändiga produkter		
Krisläge	7. Offentlig upphandling under krisläget	Strategi 2 Ny bestämmelse om gemensam upphandling/gemensamma inköp av kommissionen för vissa eller alla medlemsstater		
Krisläge	8. Åtgärder som påverkar krisnödvändiga leveranskedjor under krisläget	Strategi 1 Vägledning om att öka produktionskapaciteten, påskynda tillståndsförfaranden, acceptera och prioritera order på krisnödvändiga varor Rekommendationer till företag om att dela krisrelevant information	Strategi 2 Rekommendationer till medlemsstaterna om att fördela lagrade produkter, påskynda tillståndsförfaranden, uppmuntra ekonomiska aktörer att acceptera och prioritera order Ge medlemsstaterna ³⁷ befogenhet att ålägga ekonomiska aktörer att öka produktionskapaciteten och att rikta begäranden om obligatorisk information till ekonomiska aktörer	Strategi 3 Skyldighet för medlemsstaterna ³⁸ att fördela produkter som tidigare lagrats, påskynda tillståndsförfaranden Skyldighet för företag att acceptera och prioritera order, öka produktionskapaciteten och tillhandahålla krisrelevant information

I konsekvensbedömningen anges inget föredraget alternativ, utan lämnar i stället valet av alternativ öppet för ett politiskt beslut. De åtgärder som valts i lagförslaget motsvarar alternativ 3 för alla block, med undantag för block 8. För block 8 har man valt en kombination

³⁷ På villkor av ytterligare utlösande faktor.

³⁸ På villkor av ytterligare utlösande faktor.

av alternativ 1 (för ökad produktion), alternativ 2 (för fördelning av lagrade produkter och påskyndade tillståndsförfaranden) och alternativ 3 (för företagens skyldighet att acceptera och prioritera order och tillhandahålla krisrelevant information).

Den 15 juni 2022 lämnade kommissionen in konsekvensbedömningen till nämnden för lagstiftningskontroll. Nämnden avgav ett negativt yttrande och noterade särskilt 1) behovet av att tillhandahålla tydlig och detaljerad information om det planerade krisläget för den inre marknaden, med en definition, kriterier och beslutsmekanismer för att aktivera och avaktivera läget samt de åtgärder som skulle vidtas under läget, 2) behovet av en grundlig bedömning av alternativens konsekvenser och 3) behovet av att lägga fram alternativa kombinationer av relevanta alternativ, utöver de politiska strategierna, och av att koppla jämförelsen till konsekvensanalysen. Som svar på dessa iakttagelser tillhandahöll kommissionen en tydlig definition av en krissituation på den inre marknaden, angav kriterierna och beslutsmekanismerna, förklarade de tre lägena för krisinstrumentet för den inre marknaden och angav vilket block i krisinstrumentet som skulle aktiveras under vilket läge. Kommissionen redogjorde vidare för konsekvensbedömningen genom att även inbegripa ekonomiska konsekvenser för viktiga berörda parter (företag, medlemsstater och kommissionen), konsekvenser för små och medelstora företag, konsekvenser för konkurrenskraften, konkurrensen, den internationella handeln, och angav vilka konsekvenser som kunde förväntas omedelbart och vilka som kunde förväntas under bevaknings- och krislägena. Vidare innehöll konsekvensbedömningen tre alternativ baserat på en kombination av olika strategier för vissa av blocken, en bedömning av dessa alternativs konsekvenser och en utvidgad jämförelse av alternativen för att omfatta proportionalitet och subsidiaritet.

Den 29 juli 2022 lämnade kommissionen in den reviderade konsekvensbedömningen till nämnden för lagstiftningskontroll. Nämnden avgav ett positivt yttrande med kommentarer. Kommentarerne rörde behovet av att vidare undersöka olika typer av kriser som kan påverka den inre marknads funktion, att tydligare beskriva samspelet med eventuella åtgärder som vidtas på grundval av artikel 4.2 i EUF-fördraget och att tillräckligt motivera vissa föreslagna åtgärder ur en subsidiaritets- och proportionalitetssynpunkt. Som svar på dessa kommentarer lade kommissionen till indikationer på effekterna av potentiella framtida kriser, gav en tydligare förklaring av samspelet med potentiella åtgärder enligt artikel 4.2 i EUF-fördraget och lade till ytterligare detaljer om de obligatoriska åtgärder som föreskrivs i krisläget.

Mer information om hur nämndens rekommendationer återspeglas i konsekvensbedömningsrapporten finns i punkt 3 i bilaga 1 till konsekvensbedömningen.

- **Lagstiftningsens ändamålsenlighet och förenkling**

Enligt kommissionens program om lagstiftningsens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet) bör alla initiativ som syftar till att ändra befintlig EU-lagstiftning ha som mål att förenkla och uppnå fastställda politiska mål på ett effektivare sätt (dvs. minska onödiga regleringskostnader).

Förslaget innehåller en verktygslåda med åtgärder för hantering av krissituationer på den inre marknaden, som dels innehåller åtgärder som är tillämpliga vid alla tillfällen, dels åtgärder som bara är tillämpliga i bevaknings- eller krisläget och som aktiveras separat. **För företag och enskilda skulle det inte medföra några administrativa kostnader** vare sig direkt eller när den inre marknaden fungerar normalt.

För åtgärder som sannolikt kommer att medföra stora effekter och potentiella kostnader för små och medelstora företag, särskilt åtgärder som begäranden om obligatorisk information, begäranden om att öka produktionen och att acceptera prioriterade order, kommer kommissionen under den ytterligare aktiveringen av sådana åtgärder att göra en särskild

analys och bedömning av åtgärdernas konsekvenser och proportionalitet, särskilt när det gäller påverkan på små och medelstora företag. Denna bedömning kommer att ingå i processen för ytterligare aktivering av dessa specifika åtgärder genom en genomförandeakt från kommissionen (utöver den övergripande aktiveringen av krisläget). Beroende på krisens karaktär och de berörda strategiska leveranskedjorna och krisnödvändiga produkterna kommer särskilda anpassningar att göras för små och medelstora företag. Även om det inte är möjligt att helt undanta mikroföretag från tillämpningsområdet för åtgärder såsom begäranden om obligatorisk information, eftersom dessa företag kan ha särskilda unika kunskaper eller patent av avgörande betydelse i en kris, kommer särskilda anpassningar att inbegripa förenklade enkäter, mindre betungande rapporteringskrav och längre tidsfrister för svar, i den mån det är möjligt med tanke på att snabba åtgärder kan krävas i samband med en viss kris.

Förordning (EG) nr 2679/98 om inrättande av en mekanism för att åtgärda hinder för den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna som kan tillskrivas en medlemsstat och som medför allvarliga störningar och kräver omedelbara åtgärder (jordgubbsförordningen) kommer att upphävas. Detta kommer att leda till en förenkling av den rättsliga ramen.

- **Grundläggande rättigheter**

Denna förordning, och i synnerhet prioritetsklassade order, åtgärder som främjar omställning av produktionslinjer och åtgärder som främjar ökad produktionskapacitet, påverkar den näringsfrihet som fastställs i artikel 16 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*) för ekonomiska aktörer som är verksamma på den inre marknaden under krisläget för den inre marknaden. Dessa begränsningar har avpassats noggrant och vägts mot samhällets grundläggande intressen. I bestämmelserna om prioritetsklassade order föreskrivs ett antal skyddsåtgärder för de ekonomiska aktörer som omfattas av sådana order, för att balansera begränsningens verkan.

Begäranden om obligatorisk information av ekonomiska aktörer kan också påverka skyddet av ekonomiska aktörers affärshemligheter och andra känsliga uppgifter. I förordningen föreskrivs dock skyddsåtgärder och garantier för att sådana begäranden om information bara kommer att göras om den aktuella informationen är absolut nödvändig för att en krissituation på den inre marknaden ska kunna åtgärdas och inte kan tillhandahållas på frivillig basis eller genom allmänt tillgängliga källor, för att den erhållna informationen kommer att hanteras med försiktighet, med säkerställande av att känslig affärsinformation hålls under sekretess och inte röjs, och för att dessa begränsningar är proportionerliga och motiverade.

De sanktioner som föreskrivs för överträdelse avseende begäranden om obligatorisk information av ekonomiska aktörer och prioritetsklassade order utgör inskränkningar i rätten till egendom enligt artikel 17 i stadgan. I och med att bötesbeloppen har fastställts på en lämplig nivå som är avskräckande, men inte alltför hög, och att deras tillämpningsperiod är tidsbegränsad och med möjligheten att bestrida dem vid EU-domstolen, utgör de proportionerliga och motiverade inskränkningar i rätten till egendom.

Förordningen respekterar de ekonomiska aktörernas rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol enligt artikel 47 i stadgan. Den bekräftar rätten för ekonomiska aktörer som är föremål för begäranden om information och prioritetsklassade order att försvara sina rättigheter vid EU-domstolen och föreskriver möjligheten att bestrida sådana begäranden från kommissionen i administrativa förfaranden dessförinnan.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslagets budgetkonsekvenser gäller tre utgiftskategorier. De återkommande personalkostnaderna inom kommissionen täcks i princip av rubriken ”Administrativa

utgifter”, medan kostnaderna för den planerade utbildningsverksamheten och den nödvändiga utbyggnaden av det it-verktyg som används för anmälningssystemet täcks av programmet för den inre marknaden. Enligt den nuvarande strukturen bärs kostnaderna för krisläget, nämligen uppbyggnaden av strategiska reserver, för tryggad försörjning, t.ex. i samband med upphandling av varor och tjänster av strategisk betydelse och krisnödvändiga varor, eller för prioriterade klassade order uteslutande av medlemsstaterna och påverkar inte unionens medel. Ytterligare administrativa kostnader för kommissionen till följd av kriser, som till sin natur är oförutsägbara, täcks i princip av intern omfördelning av unionsmedel under rubrik 1 ”Inre marknaden, innovation och digitalisering” och/eller rubrik 7 ”Administrativa utgifter”.

5. ÖVRIGA INSLAG

• **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen kommer att göra en utvärdering av lagstiftningsinitiativets effektivitet, ändamålsenlighet, samstämmighet, relevans och EU-mervärde och lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén fem år efter den dag då lagstiftningsakterna börjar tillämpas. Kommissionen kan på grundval av utvärderingsrapporten föreslå hur man kan förbättra krisinstrumentet för den inre marknaden.

Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) ska rådfrågas om alla kontrakt och finansieringsöverenskommelser som upprättas på grundval av denna förordning för att säkerställa att bestämmelserna om bedrägeribekämpning infogas på lämpligt sätt.

• **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Syftet med krisinstrumentet för den inre marknaden är att inrätta en övergripande struktur för beredskap och krishantering som består av följande huvudkomponenter:

- En rådgivande grupp.
- En ram för beredskapsplanering.
- En ram för bevakning av den inre marknaden.
- En ram för krissituationer på den inre marknaden.

1. Den rådgivande gruppen

Den här gruppens uppgift kommer att vara att ge kommissionen råd om lämpliga åtgärder för att förebygga eller avhjälpa effekter av kriser på den inre marknaden. Den kan delta i aktiveringen och fastställandet av omfattningen av bevaknings- och krislägena för den inre marknaden och analysera relevant information som samlats in på frivillig eller obligatorisk väg, däribland från ekonomiska aktörer. Detta centrala organ kommer att bestå av en företrädare för varje medlemsstat med expertis i frågor som rör den inre marknaden som ständiga medlemmar och observatörer som företräder andra krisrelevanta organ, t.ex. rådets grupp för integrerad politisk krishantering, hälsokrisstyrelsen, hälsosäkerhetskommittén, europeiska nämnden för halvledare, europeiska expertgruppen för beredskap och insatser vid livsmedelsförsörjningskriser osv. Kommissionen kommer att organisera och leda mötena.

2. Ramen för beredskapsplanering

I normala tider, när inga plötsliga händelser väntas ha, eller redan har, en allvarlig inverkan på den inre marknaden, ser marknadskrafterna till att den inre marknaden

och företag fungerar väl. Ramen för beredskapsplanering kräver inget aktiveringssteg och består av följande:

- a) Arrangemang för krisprotokoll och kriskommunikation samt utbildning och krissimuleringar för att säkerställa snabbt samarbete och informationsutbyte mellan kommissionen, medlemsstaterna och relevanta organ på unionsnivå och för att anordna utbildningar och övningar i fråga om potentiella scenarier för krissituationer på den inre marknaden.
- b) Ad hoc-underrättelser för system för tidig varning vid alla incidenter som i betydande grad/allvarligt stör eller skulle kunna störa funktionen hos den inre marknaden och dess leveranskedjor med varor och tjänster. Vid fastställandet av störningens betydelse eller allvar kommer på förhand fastställda parametrar att beaktas, t.ex. antalet drabbade ekonomiska aktörer, geografiskt område eller störningens varaktighet.

3. Ramen för bevakning av den inre marknaden

Detta kommer att utgöra ramen för konsekvenser av betydande incidenter som ännu inte har växt till en fullt utvecklad krissituation på den inre marknaden. Den kräver aktivering när en incident i betydande grad kan störa leveranskedjorna för varor och tjänster av strategisk betydelse som är beroende av insatsvaror som inte kan diversifieras eller ersättas eller orsaka tidiga tecken på allvarlig brist på sådana varor och tjänster. Ramen inbegriper följande åtgärder:

- a) Övervakning av leveranskedjorna för varor och tjänster av strategisk betydelse som har fastställts i den riskbedömning på unionsnivå som avses i ramen för beredskapsplanering och vars försörjning skulle kunna störas i betydande grad av vissa incidenter. Denna övervakning kommer att utföras av medlemsstaterna på grundval av frivilliga begäranden om information om faktorer som påverkar tillgången på vissa utvalda varor och tjänster av strategisk betydelse (såsom produktionskapacitet, lager, leverantörers begränsningar, möjligheter till diversifiering och ersättning, efterfrågeförhållanden, flaskhalsar) för alla aktörer i den aktuella leveranskedjan för varor och tjänster av strategisk betydelse och andra relevanta berörda parter som är etablerade på medlemsstaternas nationella territorium.
- b) Uppbyggnad av strategiska reserver, vilket är en åtgärd som kräver ytterligare aktivering genom ytterligare genomförandeakter från kommissionen. Kommissionen kan upprätta förteckningar över enskilda och icke-bindande mål för de strategiska reserver som medlemsstaterna bör upprätthålla. Medlemsstaterna bör gemensamt och i en anda av solidaritet göra sitt yttersta för att bygga upp strategiska reserver med de varor som fastställts vara av strategisk betydelse. Kommissionen kan i undantagsfall och på eget initiativ eller på begäran av 14 medlemsstater bedöma behovet av att vidta ytterligare åtgärder för att bygga upp strategiska reserver av sådana varor. Efter en sådan bedömning, som stöds av objektiva uppgifter, kan kommissionen anta en genomförandeakt för att göra det enskilda målet för en eller flera medlemsstater obligatoriskt.
- c) Offentlig upphandling: i) kommissionens upphandling av varor och tjänster av strategisk betydelse på medlemsstaternas vägnar och ii) medlemsstaternas upphandling av varor och tjänster av strategisk betydelse.

4. Ramen för krissituationer på den inre marknaden

Vid aktivering av krisläget för den inre marknaden börjar en rad krisåtgärder omedelbart att tillämpas:

- a) Åtgärder för bättre insyn: medlemsstaternas skyldighet att anmäla alla förslag till åtgärder avseende krisnödvändiga varor och tjänster, varor och tjänster av strategisk betydelse och krisrelaterade inskränkningar i den fria rörligheten för personer, tillsammans med skälen till dessa åtgärder.
- b) Åtgärder för att återupprätta och underlätta fri rörlighet: allmänna krav för inskränkningar i den fria rörligheten under en krissituation på den inre marknaden (förteckning över huvudprinciper) samt bestämmelser om förbjudna inskränkningar.
- c) Förbud mot inskränkningar i rätten till fri rörlighet under en krissituation på den inre marknaden som kräver att medlemsstaterna till exempel avstår från att införa exportförbud inom EU för krisnödvändiga varor eller tjänster och exportrestriktioner för produkter eller tjänster som
 - hindrar deras fria rörlighet,
 - stör deras leveranskedjor, och
 - leder till eller ökar brister på den inre marknaden.
- d) Offentlig upphandling: i) kommissionens upphandling av krisnödvändiga varor på medlemsstaternas vägnar och ii) medlemsstaternas upphandling av krisnödvändiga varor.
- e) Åtgärder för att säkerställa tillgången på och försörjningen av krisnödvändiga varor
 - Främja ökning av eller nya användningsområden för befintlig produktionskapacitet eller uppbyggnad av ny produktionskapacitet för krisnödvändiga varor.
 - Främja ökning av befintlig kapacitet eller uppbyggnad av ny kapacitet i fråga om verksamhet.
 - Införande av åtgärder som säkerställer flexibilitet i regelverket, bland annat när det gäller tillståndsgivning, som syftar till att underlätta utsläppandet på marknaden av krisnödvändiga varor.
- f) Riktad och samordnad fördelning av strategiska reserver

Kommissionen kan rekommendera medlemsstaterna att fördela unionens strategiska reserver och, om sådana inte finns tillgängliga eller är otillräckliga, medlemsstaternas strategiska reserver på ett målinriktat sätt, om det finns konkreta och tillförlitliga belägg för allvarliga störningar i leveranskedjan för krisnödvändiga varor som leder till allvarliga brister på varor av strategisk betydelse, inklusive i geografiska områden som är särskilt sårbara för sådana störningar, t.ex. EU:s yttersta randområden.
- g) Exceptionella krisåtgärder som kräver ytterligare aktivering:
 - Begäranden om information av ekonomiska aktörer

Kommissionen kan, om det krävs på grund av allvarliga brister på krisnödvändiga varor eller tjänster, eller ett omedelbart hot därom och efter samråd med den utsedda rådgivande gruppen, begära att organisationer som företräder ekonomiska aktörer eller, vid behov,

enskilda ekonomiska aktörer i krisnödvändiga leveranskedjor lämnar riktad information till kommissionen avseende deras produktionskapacitet och aktuella störningar i leveranskedjan.

Kommissionen bör tillhandahålla den utsedda rådgivande gruppen aggregerad information på grundval av begäranden om riktad information av ekonomiska aktörer eller organisationer som företräder ekonomiska aktörer.

– Prioritetsklassade order

I ett första steg kan kommissionen uppmana ekonomiska aktörer att acceptera och prioritera order på insatsvaror för produktion av krisnödvändiga varor eller order avseende produktion eller försörjning av krisnödvändiga varor som slutprodukter.

I ett andra steg kan kommissionen i undantagsfall och på eget initiativ eller på begäran av 14 medlemsstater bedöma behovet av och proportionaliteten i att använda sig av prioritetsklassade order på sådana varor, med beaktande av den ekonomiska aktörens och potentiella drabbade parter ställning. Efter en sådan bedömning kan kommissionen rikta en genomförandeakt som kräver att en ekonomisk aktör accepterar och prioriterar order på insatsvaror för produktion eller försörjning av krisnödvändiga varor eller order på krisnödvändiga varor som slutprodukter. Ekonomiska aktörer får inom tio arbetsdagar avvisa kravet på att acceptera denna skyldighet, och lämna en förklaring med vederbörligen motiverade skäl för detta. Kommissionen kan komma att offentliggöra en sådan förklaring eller delar av den. Denna skyldighet, om den accepteras, kommer att ha företräde framför eventuella prestationsåtaganden enligt privaträtten eller offentlig rätt.

– Kommissionen bör beakta omständigheterna i fallet, inklusive principerna om nödvändighet och proportionalitet. Den prioritetsklassade ordern bör läggas till ett skäligt och rimligt pris. Riktade ändringar av harmoniserad produktlagstiftning

- b) Den här åtgärden kommer att göra det möjligt att påskynda utsläppandet på marknaden av de identifierade krisnödvändiga varorna genom att införa krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, gemensamma tekniska specifikationer och marknadskontroll i samband med en krissituation på den inre marknaden.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om inrättande av ett krisinstrument för den inre marknaden och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 2679/98

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 114, 21 och 45,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³⁹,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande⁴⁰,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Tidigare kriser, särskilt inledningen av covid-19-pandemin, har visat att den inre marknaden och dess leveranskedjor kan drabbas hårt av sådana kriser, och att lämpliga krishanteringsverktyg och samordningsmekanismer antingen saknas, inte täcker alla aspekter av den inre marknaden eller inte ger möjlighet till snabba insatser mot sådana effekter.
- (2) Unionen var inte tillräckligt väl förberedd för att kunna säkerställa effektiv tillverkning, upphandling och fördelning av krisnödvändiga icke-medicinska varor såsom personlig skyddsutrustning, särskilt under covid-19-pandemins tidiga fas, och att de tillfälliga åtgärder som kommissionen vidtog för att återupprätta den inre marknadens funktion och säkerställa tillgången på krisnödvändiga icke-medicinska varor under covid-19-pandemin hade tillräcklig verkan. Pandemin visade också att det saknades tillräcklig överblick över tillverkningskapaciteten i unionen och att det fanns sårbarheter i de globala leveranskedjorna.
- (3) Kommissionens åtgärder försenades med flera veckor på grund av att det saknades unionsomfattande beredskapsplaneringsåtgärder och att det var oklart vilken del av den nationella förvaltningen som skulle kontaktas för att hitta snabba lösningar på krisens effekter på den inre marknaden. Dessutom blev det tydligt att restriktiva åtgärder vidtagna av medlemsstaterna utan samordning skulle förvärra krisens effekter på den inre marknaden ytterligare. Det visade sig att det finns ett behov av arrangemang mellan medlemsstaterna och unionens myndigheter i fråga om

³⁹ EUT C , , s. .

⁴⁰ EUT C , , s. .

beredskapsplanering, samordning på teknisk nivå samt samarbete och informationsutbyte.

- (4) Organisationer som företräder ekonomiska aktörer har framfört att aktörerna inte hade tillräcklig information om medlemsstaternas krishanteringsåtgärder under pandemin, dels på grund av att de inte visste var sådan information fanns att tillgå, dels på grund av språkliga begränsningar och den administrativa bördan av att göra upprepade förfrågningar i alla medlemsstater, särskilt med ett regelverk som ständigt förändrades. Detta hindrade aktörerna från att fatta välgrundade affärsbeslut om i vilken utsträckning de kunde förlita sig på sin rätt till fri rörlighet eller fortsätta affärsverksamheten över gränserna under krisen. Tillgången till information om krishanteringsåtgärder på nationell nivå och unionsnivå måste förbättras.
- (5) Dessa händelser har också understrukt unionens behov av att vara bättre förberedd för eventuella framtida kriser, särskilt när man ser till de fortsatta effekterna av klimatförändringarna och tillhörande naturkatastrofer samt den globala ekonomiska och geopolitiska instabiliteten. Eftersom ingen vet vilka kriser som kan inträffa närmast och medföra allvarliga konsekvenser för den inre marknaden och dess leveranskedjor i framtiden, är det nödvändigt att föreskriva ett instrument som kan tillämpas om den inre marknaden påverkas av olika slags kriser.
- (6) En kris kan påverka den inre marknaden på två sätt. Å ena sidan kan en kris leda till hinder för den fria rörligheten på den inre marknaden och därmed störa dess normala funktion. Å andra sidan kan en kris förvärra bristen på krisnödvändiga varor och tjänster på den inre marknaden. Förordningen bör inriktas på båda sorters effekter på den inre marknaden.
- (7) Eftersom det är svårt att förutsäga några specifika aspekter av framtida kriser som skulle kunna påverka den inre marknaden och dess leveranskedjor, bör denna förordning föreskriva en allmän ram för att förutse, förbereda sig för, mildra och minimera de negativa effekter som en kris kan ha på den inre marknaden och dess leveranskedjor.
- (8) Den ram med åtgärder som fastställs i denna förordning bör införas på ett enhetligt, öppet, ändamålsenligt, proportionerligt och snabbt sätt, med vederbörlig hänsyn till behovet av att upprätthålla centrala samhällsfunktioner, vilket inkluderar allmän säkerhet, trygghet, ordning och folkhälsa, med respekt för medlemsstaternas ansvar att skydda den nationella säkerheten och deras befogenhet att skydda andra väsentliga statliga funktioner, däribland säkerställandet av statens territoriella integritet och upprätthållandet av lag och ordning.
- (9) I detta syfte föreskrivs i denna förordning
 - de verktyg som krävs för att säkerställa den fortsatta funktionen för den inre marknaden och för företagen som verkar på den inre marknaden och dess strategiska leveranskedjor, inklusive fri rörlighet för varor, tjänster och personer i kristider och tillgången på krisnödvändiga varor och tjänster för enskilda, företag och offentliga myndigheter i kristider,
 - ett forum för lämplig samordning samt lämpligt samarbete och informationsutbyte, och
 - de medel som krävs för att den information som företag och enskilda behöver för målinriktade insatser och lämpligt marknadsbeteende under en kris ska finnas tillgänglig och kunna inhämtas i rätt tid.

- (10) När så är möjligt bör denna förordning skapa förutsättningar för att kunna förutse händelser och kriser, med utgångspunkt i fortlöpande analyser av strategiskt viktiga områden i den inre marknadens ekonomi och unionens kontinuerliga framsynsarbete.
- (11) Denna förordning bör inte överlappa den befintliga ramen för läkemedel, medicintekniska produkter eller andra medicinska motåtgärder inom ramen för EU:s hälsosäkerhetsram, inbegripet förordning (EU) .../... om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa (COM/2020/727), rådets förordning (EU) .../... om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder [förordningen om en åtgärdsram vid hot mot folkhälsan (COM/2021/577)], förordning (EU) .../... om ett utvidgat mandat för Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar [ECDC-förordningen (COM/2020/726)] och förordning (EU) 2022/123 om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten [EMA-förordningen]. Läkemedel, medicintekniska produkter eller andra medicinska motåtgärder som förts upp på den förteckning som avses i artikel 6.1 i förordningen om en åtgärdsram vid hot mot folkhälsan bör därför undantas från denna förordnings tillämpningsområde, utom när det gäller bestämmelserna om fri rörlighet under en krissituation på den inre marknaden, särskilt de som är avsedda att återupprätta och underlätta den fria rörligheten samt anmälningsmekanismen.
- (12) Denna förordning bör komplettera mekanismen för integrerad politisk krishantering som rådet ansvarar för enligt rådets genomförandebeslut (EU) 2018/1993 vad gäller dess arbete med effekter på den inre marknaden av sektorsövergripande kriser som kräver politiska beslut.
- (13) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av unionens civilskyddsmekanism. Denna förordning bör komplettera civilskyddsmekanismen och vid behov stödja den när det gäller tillgången på varor av avgörande betydelse och fri rörlighet för civilskyddspersonal, inklusive deras utrustning, vid kriser som faller inom mekanismens ansvarsområde.
- (14) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av artiklarna 55–57 i förordning (EG) nr 178/2002 om en allmän plan för hantering av kriser på området för livsmedels- och fodersäkerhet, genomförd genom kommissionens beslut (EU) 2019/300.
- (15) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av den europeiska mekanismen för beredskap och insatser vid livsmedelsförsörjningskriser. Livsmedelsprodukter bör dock omfattas av bestämmelserna i denna förordning, inklusive de som rör anmälningsmekanismen och inskränkningar i rätten till fri rörlighet. De åtgärder som rör livsmedelsprodukter som anmälts enligt denna förordning kan också komma att ses över vad gäller deras förenlighet med andra relevanta bestämmelser i EU-rätten.
- (16) För att ta hänsyn till den exceptionella karaktären hos en krissituation på den inre marknaden och en sådan situations potentiellt vittgående konsekvenser för den inre marknadens grundläggande funktion bör rådet i enlighet med artikel 281.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) undantagsvis tilldelas genomförandebefogenheter för aktiveringen av krisläget för den inre marknaden.
- (17) I artikel 21 i EUF-fördraget fastställs EU-medborgares rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen. Närmare villkor och begränsningar fastställs i direktiv 2004/38/EG. I det direktivet fastställs de allmänna principer som är tillämpliga på

dess begränsningar och de hänsyn som kan åberopas för att motivera sådana åtgärder. Dessa hänsyn utgörs av allmän ordning, säkerhet och hälsa. I detta sammanhang kan inskränkningar i den fria rörligheten vara motiverade om de är proportionerliga och icke-diskriminerande. Denna förordning är inte avsedd att föreskriva ytterligare grunder för begränsning av rätten till fri rörlighet för personer, utöver de som föreskrivs i kapitel VI i direktiv 2004/38/EG.

- (18) Åtgärderna för att återupprätta och underlätta den fria rörligheten för personer samt andra åtgärder som påverkar den fria rörligheten för personer enligt denna förordning grundar sig på artikel 21 i EUF-fördraget och kompletterar direktiv 2004/38/EG utan att det påverkar dess tillämpning vid krissituationer på den inre marknaden. Sådana åtgärder bör inte leda till att inskränkningar i den fria rörligheten tillåts eller motiveras i strid med fördragen eller andra bestämmelser i unionsrätten.
- (19) I artikel 45 i EUF-fördraget fastställs arbetstagares rätt till fri rörlighet, om inte annat följer av de begränsningar och villkor som föreskrivs i fördragen och i bestämmelserna om genomförande av fördragen. Denna förordning innehåller bestämmelser som kompletterar de befintliga åtgärderna för att stärka den fria rörligheten för personer, öka öppenheten och tillhandahålla administrativt bistånd vid krissituationer på den inre marknaden. Sådana åtgärder omfattar inrättandet och tillhandahållandet av gemensamma kontaktpunkter för arbetstagare och deras företrädare i medlemsstaterna och på unionsnivå under bevaknings- och krislägena för den inre marknaden enligt denna förordning.
- (20) Om medlemsstaterna antar åtgärder som påverkar den fria rörligheten för varor eller personer eller friheten att tillhandahålla tjänster som förberedelse inför och under krissituationer på den inre marknaden bör de begränsa sådana åtgärder till vad som är nödvändigt och häva dem så snart situationen tillåter det. Sådana åtgärder bör respektera principerna om proportionalitet och icke-diskriminering och bör ta hänsyn till den särskilda situationen för gränsregioner.
- (21) Aktiveringen av krisläget för den inre marknaden bör utlösa en skyldighet för medlemsstaterna att anmäla krisrelaterade inskränkningar i den fria rörligheten.
- (22) När kommissionen undersöker om anmälda förslag till åtgärder eller antagna åtgärder är förenliga med proportionalitetsprincipen bör den ta vederbörlig hänsyn till krissituationens utveckling och till faktumet att den information som står till medlemsstaternas förfogande ofta är begränsad när de försöker minska framväxande risker i samband med krisen. Kommissionen kan, om det är motiverat och nödvändigt med hänsyn till omständigheterna och på grundval av den information som finns tillgänglig, inklusive specialiserad eller vetenskaplig information, ta sakförhållandena i medlemsstaternas argument i beaktande och anföra försiktighetsprincipen som skäl för att göra inskränkningar i den fria rörligheten för personer. Det är kommissionens uppgift att säkerställa att sådana åtgärder är förenliga med unionsrätten och inte skapar omotiverade hinder för den inre marknadens funktion. Kommissionen bör reagera på medlemsstaternas anmälningar så snart som möjligt, med beaktande av omständigheterna för den aktuella krisen, och senast inom de tidsfrister som fastställs i denna förordning.
- (23) För att säkerställa att de särskilda krisåtgärder avseende den inre marknaden som föreskrivs i denna förordning endast används om det är absolut nödvändigt för att hantera en viss krissituation på den inre marknaden, bör sådana åtgärder kräva enskild aktivering genom genomförandeakter från kommissionen, i vilka skälen till en sådan

aktivering och de krisnödvändiga varor eller tjänster som omfattas av sådana åtgärder anges.

- (24) För att säkerställa att genomförandeakterna är proportionella och att de ekonomiska aktörernas roll i krishanteringen respekteras på vederbörligt sätt bör kommissionen dessutom bara använda aktiveringen av krisläget för den inre marknaden om de ekonomiska aktörerna inte kan tillhandahålla en lösning på frivillig basis inom rimlig tid. Orsaken till detta bör anges i varje sådan akt, och med beaktande av den aktuella krisens särskilda omständigheter.
- (25) Begäranden om information av ekonomiska aktörer bör endast användas av kommissionen om den information som krävs för att kunna hantera en krissituation på den inre marknaden på ett lämpligt sätt, t.ex. information som krävs för kommissionens upphandling på medlemsstaternas vägnar eller för bedömning av produktionskapaciteten hos tillverkare av krisnödvändiga varor vars leveranskedjor har utsatts för störningar, inte kan erhållas från allmänt tillgängliga källor eller med hjälp av information som tillhandahållits på frivillig basis.
- (26) När det är nödvändigt att aktivera krisläget för den inre marknaden bör detta också leda till tillämpningen av vissa krishanteringsförfaranden som inför justeringar av regler om utformning, tillverkning, bedömning av överensstämmelse och utsläppande på marknaden av varor som omfattas av harmoniserade unionsregler. Dessa krishanteringsförfaranden bör möjliggöra att produkter som betecknas som krisnödvändiga varor snabbt kan släppas ut på marknaden i en krissituation. Organ för bedömning av överensstämmelse bör prioritera bedömningen av överensstämmelse för krisnödvändiga varor framför eventuella pågående ansökningar för andra produkter. Å andra sidan ska nationella behöriga myndigheter, i de fall där förfarandena för bedömning av överensstämmelse försenas i onödan, kunna utfärda tillstånd för produkter som inte har genomgått de tillämpliga förfarandena för bedömning av överensstämmelse för utsläppande på deras respektive marknad, förutsatt att de uppfyller de tillämpliga säkerhetskraven. Sådana tillstånd bör endast vara giltiga på den utfärdande medlemsstatens territorium och vara begränsade till varaktigheten för krissituationen på den inre marknaden. För att främja ökad försörjning av krisnödvändiga produkter bör dessutom viss flexibilitet införas när det gäller mekanismen för presumtion om överensstämmelse. Vid en krissituation på den inre marknaden bör tillverkare av krisnödvändiga varor även kunna förlita sig på nationella och internationella standarder som ger en skyddsnivå som är likvärdig med harmoniserade europeiska standarder. Om det inte finns harmoniserade europeiska standarder eller om det blir orimligt svårt att uppfylla dem på grund av störningarna på den inre marknaden bör kommissionen kunna utfärda gemensamma tekniska specifikationer för frivillig eller obligatorisk tillämpning så att tillverkarna får färdiga tekniska lösningar.
- (27) Införandet av dessa krisrelevanta anpassningar av de relevanta sektorsspecifika harmoniserade unionsreglerna kräver riktade justeringar av följande 19 sektorsspecifika ramar: direktiv 2000/14/EG, direktiv 2006/42/EU, direktiv 2010/35/EU, direktiv 2013/29/EU, direktiv 2014/28/EU, direktiv 2014/29/EU, direktiv 2014/30/EU, direktiv 2014/31/EU, direktiv 2014/32/EU, direktiv 2014/33/EU, direktiv 2014/34/EU, direktiv 2014/35/EU, direktiv 2014/53/EU, direktiv 2014/68/EU, förordning (EU) 2016/424, förordning (EU) 2016/425, förordning (EU) 2016/426, förordning (EU) 2019/1009 och förordning (EU) 305/2011. Aktiveringen av krisförfarandena bör ske på villkor att krisläget för den inre marknaden aktiveras, och bör begränsas till produkter som betecknas som krisnödvändiga varor.

- (28) I fall där det föreligger betydande risker för den inre marknadens funktion eller råder allvarlig brist eller exceptionellt hög efterfrågan på varor av strategisk betydelse kan åtgärder på unionsnivå som syftar till att säkerställa tillgången på krisnödvändiga produkter, t.ex. prioritetsklassade order, vara absolut nödvändiga för att den inre marknadens ska kunna återgå till att fungera normalt igen.
- (29) För att dra nytta av kommissionens köpkraft och förhandlingsposition under bevaknings- och krislägena för den inre marknaden bör medlemsstaterna kunna begära att kommissionen upphandlar för deras räkning.
- (30) Om det råder allvarlig brist på krisnödvändiga produkter eller tjänster på den inre marknaden under en krissituation på den inre marknaden, och det är uppenbart att de ekonomiska aktörer som är verksamma på den inre marknaden inte producerar sådana varor, men i princip skulle kunna ställa om sina produktionslinjer eller inte skulle ha tillräcklig kapacitet att kunna tillhandahålla de varor eller tjänster som behövs, bör kommissionen kunna rekommendera medlemsstaterna att som en sista utväg vidta åtgärder för att underlätta för eller begära att tillverkarnas produktionskapacitet eller tjänsteleverantörernas kapacitet att tillhandahålla krisnödvändiga tjänster utökas eller ställs om. I detta fall skulle kommissionen informera medlemsstaterna om hur allvarlig bristen är och vilken typ av krisnödvändiga varor eller tjänster som behövs och ge stöd och råd i fråga om flexibiliteten i EU:s regelverk för sådana ändamål.
- (31) De åtgärder som säkerställer flexibilitet i regelverket skulle ge kommissionen möjlighet att rekommendera att medlemsstaterna påskyndar de tillståndsförfaranden som krävs för att öka kapaciteten att producera krisnödvändiga varor eller tillhandahålla krisnödvändiga tjänster.
- (32) För att säkerställa att krisnödvändiga varor finns tillgängliga under en krissituation på den inre marknaden bör kommissionen dessutom kunna uppmana de ekonomiska aktörer som är verksamma i krisnödvändiga leveranskedjor att prioritera order på insatsvaror som krävs för produktionen av krisnödvändiga slutprodukter, eller att prioritera order på själva slutprodukterna. Om en ekonomisk aktör vägrar att acceptera och prioritera sådana order, efter det att objektiva bevis läggs fram för att tillgången till krisnödvändiga varor är absolut nödvändig, bör kommissionen kunna uppmana de berörda ekonomiska aktörerna att acceptera och prioritera vissa order, vars fullgörande kommer att ha företräde framför andra privaträttsliga eller offentlighetsrättsliga skyldigheter. Om en order inte accepteras bör aktören i fråga ange giltiga skäl till att avslå begäran. Kommissionen kan offentliggöra en sådan motiverad förklaring eller delar av den, med vederbörlig hänsyn till affärshemligheter.
- (33) För att säkerställa tillgången på krisnödvändiga varor under en krissituation på den inre marknaden kan kommissionen dessutom rekommendera att medlemsstaterna fördelar strategiska reserver, med vederbörlig hänsyn till principerna om solidaritet, nödvändighet och proportionalitet.
- (34) När verksamhet som utförs i enlighet med denna förordning inbegriper behandling av personuppgifter bör denna behandling ske i enlighet med den tillämpliga unionslagstiftningen om skydd av personuppgifter, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725⁴¹ och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679⁴².

⁴¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1725 av den 23 oktober 2018 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner,

- (35) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter när det gäller möjligheten att anta stödåtgärder för att underlätta den fria rörligheten för personer och upprättandet av en förteckning över enskilda mål (kvantiteter och tidsfrister) för dessa strategiska reserver som medlemsstaterna bör upprätthålla, så att initiativets mål uppnås. Dessutom bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter vad gäller aktiveringen av bevakningsläget och bevakningsåtgärder, så att de strategiska leveranskedjorna kan övervakas noggrant och uppbyggnaden av strategiska reserver för varor och tjänster av strategisk betydelse kan samordnas. Kommissionen bör även tilldelas genomförandebefogenheter vad gäller aktiveringen av vissa krishanteringsåtgärder vid en krissituation på den inre marknaden, för att möjliggöra snabba och samordnade insatser. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011.
- (36) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (*stadgan*). Förordningen respekterar de ekonomiska aktörernas rätt till privatliv enligt artikel 7 i stadgan, rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 8 i stadgan, rätten till näringsfrihet och avtalsfrihet enligt artikel 16 i stadgan, rätten till egendom enligt artikel 17 i stadgan, förhandlingsrätten och rätten till kollektiva åtgärder enligt artikel 26 i stadgan samt rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol enligt artikel 47 i stadgan. Eftersom målet för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål. Förordningen bör inte påverka arbetsmarknadsparternas självständighet enligt EUF-fördraget.
- (37) Unionen står fast vid sitt fulla engagemang för internationell solidaritet och stöder helhjärtat principen att alla åtgärder som anses nödvändiga enligt denna förordning, inklusive de som krävs för att förebygga eller avhjälpa allvarliga brister, genomförs på ett målinriktat, öppet redovisat, proportionerligt och tillfälligt sätt och i överensstämmelse med skyldigheterna inom ramen för WTO.
- (38) Unionsramen bör omfatta interregionala inslag för att fastställa enhetliga, sektorsövergripande och gränsöverskridande bevaknings- och krishanteringsåtgärder för den inre marknaden, särskilt med beaktande av resurser, kapacitet och sårbarheter i angränsande regioner, i synnerhet gränsregioner.
- (39) När så är lämpligt bör kommissionen också på unionens vägnar inleda samråd eller samarbeten med relevanta tredjeländer, med särskild uppmärksamhet på utvecklingsländer, i syfte att hitta samarbetslösningar för att åtgärda störningar i leveranskedjan, i enlighet med internationella förpliktelser. Detta bör i lämpliga fall inbegripa samordning i relevanta internationella forum.
- (40) I syfte att inrätta en ram för krisprotokoll bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på att

organ och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter samt om upphävande av förordning (EG) nr 45/2001 och beslut nr 1247/2002/EG (EUT L 295, 21.11.2018, s. 39).

⁴² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/769 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

komplettera den rättsliga ram som fastställs i denna förordning genom att närmare ange formerna för medlemsstaternas och unionens myndigheter under bevaknings- och krislägena för den inre marknaden, säkert informationsutbyte samt risk- och kriskommunikation. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

- (41) Rådets förordning (EG) nr 2679/98 som föreskriver en mekanism för bilaterala diskussioner om hinder för den inre marknads funktion har sällan använts och är föråldrad. En utvärdering av den förordningen har visat att de lösningar som den ger inte är anpassade till de verkliga förhållandena vid komplexa kriser, som inte inskränker sig till incidenter vid två grannmedlemsstaters gränser. Den bör därför upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Del I

Allmänna bestämmelser

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

Innehåll

1. I denna förordning fastställs en ram med åtgärder för att förutse, förbereda sig för och hantera effekterna av kriser på den inre marknaden, i syfte att skydda den fria rörligheten för varor, tjänster och personer och säkerställa tillgången på varor och tjänster av strategisk betydelse och krisnödvändiga varor och tjänster på den inre marknaden.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 omfattar följande:
 - a) En rådgivande grupp som ska ge kommissionen råd om lämpliga åtgärder för att förutse, förebygga eller hantera effekterna av en kris på den inre marknaden.
 - b) Åtgärder för att inhämta, dela och utbyta relevant information.
 - c) Beredskapsåtgärder som syftar till framförhållning och planering.
 - d) Åtgärder för att hantera effekter på den inre marknaden av betydande incidenter som ännu inte har lett till en krissituation på den inre marknaden (bevakning av den inre marknaden), däribland en uppsättning bevakningsåtgärder.
 - e) Åtgärder för att hantera krissituationer på den inre marknaden, däribland en uppsättning krishanteringsåtgärder.
3. Medlemsstaterna ska regelbundet utbyta information om alla frågor som faller inom tillämpningsområdet för denna förordning både sinsemellan och med kommissionen.
4. Kommissionen får inhämta all relevant specialiserad och/eller vetenskaplig kunskap som är nödvändig för tillämpningen av denna förordning.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. De åtgärder som fastställs i denna förordning är tillämpliga i samband med betydande effekter av en kris på den inre marknaden och dess leveranskedjors funktion.
2. Denna förordning ska inte tillämpas på
 - a) läkemedel enligt definitionen i artikel 2.2 i direktiv 2001/83/EG,
 - b) medicintekniska produkter enligt definitionen i artikel 2 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/123⁴³,

⁴³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/123 av den 25 januari 2022 om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten vid krisberedskap och krishantering avseende läkemedel och medicintekniska produkter (EUT L 20, 31.1.2022, s. 12).

- c) andra medicinska motåtgärder enligt definitionen i artikel 3.8 i förordning (EU) .../... om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa⁴⁴ och som ingår i den förteckning som upprättats i enlighet med artikel 6.1 i förslaget till rådets förordning (EU) .../... om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder⁴⁵,
 - d) halvledare enligt definitionen i artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem (förordning om halvledare)⁴⁶,
 - e) energiprodukter enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv 2003/96/EG⁴⁷, elektricitet enligt definitionen i artikel 2.2 i samma direktiv och andra produkter som avses i artikel 2.3 i samma direktiv,
 - f) finansiella tjänster, såsom bank-, kredit-, försäkrings- och återförsäkringsverksamhet, tjänstepensioner eller privata pensioner, värdepapper, investeringsfonder, betalnings- och investeringsrådgivning, inklusive de tjänster som förtecknas i bilaga I till direktiv 2013/36, samt avvecklings- och clearingverksamhet, rådgivnings- och förmedlingstjänster och andra därtill anknutna finansiella tjänster.
3. Genom undantag från punkt 2 a, b och c ska artiklarna 16–20 och artikel 41 i denna förordning tillämpas på de produkter som avses i de leden.
 4. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av unionens civilskyddsmekanism som fastställts i beslut nr 1313/2013/EU och den allmänna planen för krishantering på området livsmedels- och fodersäkerhet i enlighet med förordning (EG) nr 178/2002.
 5. Denna förordning påverkar inte tillämpningen av unionens konkurrensregler (artiklarna 101–109 i EUF-fördraget och genomförandeförordningar), inklusive antitrust-, koncentrations- och statsstödsregler.
 6. Denna förordning påverkar inte kommissionens möjlighet att
 - a) på unionens vägnar inleda samråd eller samarbeten med relevanta tredjeländer, med särskild tonvikt på utvecklingsländer, i syfte att hitta samarbetslösningar för att undvika störningar i leveranskedjan, i enlighet med internationella förpliktelser; detta kan i lämpliga fall inbegripa samordning i relevanta internationella forum, eller
 - b) bedöma huruvida det är lämpligt att införa exportrestriktioner för varor i linje med unionens internationella rättigheter och förpliktelser enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/479⁴⁸.
 7. Alla åtgärder enligt denna förordning ska vara förenliga med unionens förpliktelser enligt internationell rätt.
 8. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas ansvar att skydda den nationella säkerheten eller deras befogenhet att skydda väsentliga statliga funktioner, inklusive säkerställandet av statens territoriella integritet och upprätthållandet av lag och ordning.

⁴⁴ [hänvisningen till den antagna akten ska införas när den finns tillgänglig]

⁴⁵ [hänvisningen till den antagna akten ska införas när den finns tillgänglig]

⁴⁶ [hänvisningen till den antagna akten ska införas när den finns tillgänglig]

⁴⁷ EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.

⁴⁸ EUT L 83, 27.3.2015, s. 34.

Artikel 3 Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *kris*: exceptionell oförutsedd och plötslig, naturlig eller av människan orsakad händelse av extraordinär karaktär och omfattning som inträffar inom eller utanför unionen.
2. *bevakningsläge för den inre marknaden*: ram för hantering av ett hot om betydande störningar i försörjningen av varor och tjänster av strategisk betydelse som kan utvecklas till en krissituation på den inre marknaden inom de kommande sex månaderna.
3. *krissituation på den inre marknaden*: omfattande konsekvens av en kris på den inre marknaden som allvarligt stör den fria rörligheten på den inre marknaden eller funktionen hos de leveranskedjor som är absolut nödvändiga för att kunna upprätthålla viktig samhällelig eller ekonomisk verksamhet på den inre marknaden.
4. *strategiskt viktiga områden*: områden som är av central betydelse för unionen och dess medlemsstater, eftersom de är av systemisk och avgörande betydelse för den allmänna säkerheten, tryggheten, ordningen eller folkhälsan, där avbrott, fel, förlust eller förstörelse skulle ha en betydande inverkan på den inre marknadens funktion.
5. *varor och tjänster av strategisk betydelse*: varor och tjänster som är absolut nödvändiga för att kunna säkerställa att den inre marknaden fungerar på strategiskt viktiga områden och som inte kan ersättas eller diversifieras.
6. *krisnödvändiga varor och tjänster*: varor och tjänster som är absolut nödvändiga för att kunna hantera en kris eller åtgärda krisens effekter på den inre marknaden under en krissituation på den inre marknaden.
7. *strategiska reserver*: lager av varor av strategisk betydelse för vilka det kan vara nödvändigt att bygga upp en reserv för att förbereda sig för en krissituation på den inre marknaden och som står under en medlemsstats kontroll.

AVDELNING II STYRNING

Artikel 4 Rådgivande grupp

1. En rådgivande grupp inrättas härmed.
2. Den rådgivande gruppen ska bestå av en företrädare från varje medlemsstat. Varje medlemsstat ska utse en företrädare och en suppleant.
3. Kommissionen ska vara ordförande i den rådgivande gruppen och ansvara för dess sekretariat. Kommissionen får bjuda in en företrädare för Europaparlamentet, företrädare för Eftastater som är avtalsslutande parter i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet⁴⁹, företrädare för ekonomiska aktörer, intresseorganisationer, arbetsmarknadens parter och experter att delta i den rådgivande gruppens möten som observatörer. Den ska bjuda in företrädare för andra

⁴⁹ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

krisrelevanta organ på unionsnivå som observatörer till den rådgivande gruppens relevanta möten.

4. Med avseende på beredskapsplanering enligt artiklarna 6–8 ska den rådgivande gruppen bistå och ge råd till kommissionen när det gäller följande uppgifter:
 - a) Föreslå arrangemang för administrativt samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna i samband med bevaknings- och krislägena för den inre marknaden som ska ingå i krisprotokollen.
 - b) Göra bedömningar av betydande incidenter som medlemsstaterna har underrättat kommissionen om.
5. Med avseende på bevakningsläget för den inre marknaden enligt artikel 9 ska den rådgivande gruppen bistå kommissionen när det gäller följande uppgifter:
 - a) Fastställa huruvida det hot som avses i artikel 3.2 föreligger samt omfattningen av ett sådant hot.
 - b) Samla in information om framtida utveckling, dataanalyser och marknadsinformation.
 - c) Samråda med företrädare för ekonomiska aktörer, inklusive små och medelstora företag, och näringslivet för att samla in marknadsinformation.
 - d) Analysera aggregerade data från andra krisrelevanta organ på unionsnivå och internationell nivå.
 - e) Underlätta utbyte och delning av information, även med andra relevanta organ och andra krisrelevanta organ på unionsnivå och, när så är lämpligt, tredjeländer, med särskild tonvikt på utvecklingsländer, samt med internationella organisationer.
 - f) Upprätthålla en databas över krisåtgärder på nationell nivå och unionsnivå som har använts under tidigare kriser som har påverkat den inre marknaden och dess leveranskedjor.
6. Med avseende på krisläget för den inre marknaden enligt artikel 14 ska den rådgivande gruppen bistå kommissionen när det gäller följande uppgifter:
 - a) Analysera krisrelevant information som samlats in av medlemsstaterna eller kommissionen.
 - b) Fastställa huruvida kriterierna för aktivering eller avaktivering av krisläget har uppfyllts.
 - c) Ge råd om genomförandet av de åtgärder som valts för att hantera krissituationen på den inre marknaden på unionsnivå.
 - d) Göra en översyn av nationella krisåtgärder.
 - e) Underlätta utbyte och delning av information, även med andra krisrelevanta organ på unionsnivå och, när så är lämpligt, tredjeländer, med särskild tonvikt på utvecklingsländer, samt med internationella organisationer.
7. Kommissionen ska säkerställa att alla organ på unionsnivå som är relevanta för krisen i fråga deltar. Den rådgivande gruppen ska när så är lämpligt ha ett nära samarbete och en nära samordning med andra relevanta krisrelaterade organ på unionsnivå. Kommissionen ska säkerställa samordning med de åtgärder som genomförs genom andra unionsmekanismer, t.ex. unionens civilskyddsmekanism

eller EU:s hälsosäkerhetsram. Den rådgivande gruppen ska säkerställa informationsutbyte med Centrumet för samordning av katastrofberedskap inom ramen för unionens civilskyddsmekanism.

8. Den rådgivande gruppen ska sammanträda minst tre gånger om året. Vid sitt första möte ska den rådgivande gruppen, på förslag från och i samförstånd med kommissionen, anta sin arbetsordning.
9. Den rådgivande gruppen får anta yttranden, rekommendationer eller rapporter inom ramen för sina uppgifter enligt punkterna 4–6.

Artikel 5

Centrala sambandskontor

1. Medlemsstaterna ska utse centrala sambandskontor med ansvar för kontakter, samordning och informationsutbyte med andra medlemsstaters centrala sambandskontor och unionens centrala sambandskontor enligt denna förordning. Dessa sambandskontor ska samordna och sammanställa uppgifter från relevanta nationella behöriga myndigheter.
2. Kommissionen ska utse ett centralt sambandskontor på unionsnivå för kontakter med medlemsstaternas centrala sambandskontor under bevaknings- och krislägena för den inre marknaden enligt denna förordning. Unionens centrala sambandskontor ska säkerställa samordning och informationsutbyte med medlemsstaternas centrala sambandskontor vad gäller hanteringen av bevaknings- och krislägena för den inre marknaden.

Del II

Beredskapsplanering för den inre marknaden

Artikel 6 *Krisprotokoll*

1. Med beaktande av den rådgivande gruppens yttranden och synpunkter från relevanta organ på unionsnivå ges kommissionen befogenhet att efter samråd med medlemsstaterna anta en delegerad akt för att komplettera denna förordning med en ram som fastställer krisprotokoll avseende krissamarbete, informationsutbyte och kriskommunikation i fråga om bevaknings- och krislägena för den inre marknaden, särskilt när det gäller följande:
 - a) Samarbete mellan behöriga myndigheter på nationell nivå och unionsnivå vad gäller hanteringen av bevaknings- och krislägena för den inre marknaden under bevaknings- och krislägena inom den inre marknads sektorer.
 - b) Allmänna former för säkert informationsutbyte.
 - c) En samordnad strategi för risk- och kriskommunikation, även gentemot allmänheten, med en samordnande roll för kommissionen.
 - d) Förvaltningen av ramen.
2. Kommissionen och medlemsstaterna ska införa detaljerade administrativa arrangemang för att säkerställa ett snabbt samarbete och säkert informationsutbyte mellan kommissionen, relevanta organ på unionsnivå och medlemsstaterna när det gäller följande:
 - a) En förteckning över relevanta nationella behöriga myndigheter, de centrala sambandskontor som utsetts i enlighet med artikel 5 och de gemensamma kontaktpunkter som avses i artikel 21, deras kontaktuppgifter, tilldelade roller och ansvarsområden under de bevaknings- och krislägen som föreskrivs i denna förordning, i enlighet med nationell lagstiftning.
 - b) Samråd med företrädare för ekonomiska aktörer och arbetsmarknadens parter, inklusive små och medelstora företag, angående deras initiativ och åtgärder för att mildra och hantera potentiella störningar i leveranskedjan och åtgärda potentiella brister på varor och tjänster på den inre marknaden.
 - c) Samarbete på teknisk nivå vad gäller bevaknings- och krislägena mellan den inre marknads sektorer.
 - d) Risk- och kriskommunikation, med en samordnande roll för kommissionen, med vederbörlig hänsyn till befintliga strukturer.
3. För att säkerställa funktionen hos den ram som avses i punkt 1 får kommissionen genomföra stresstester, simuleringar och översyner under och efter åtgärder tillsammans med medlemsstaterna och föreslå att relevanta organ på unionsnivå och medlemsstaterna vid behov uppdaterar ramen.

Artikel 7 *Utbildning och simuleringar*

Kommissionen ska anordna den utbildning om krissamordning, samarbete och informationsutbyte som avses i artikel 6 för personalen vid de utsedda centrala

sambandskontoren. Den ska anordna simuleringar som inbegriper personalen vid de centrala sambandskontoren utifrån potentiella scenarier för krissituationer på den inre marknaden.

Artikel 8

Ad hoc-underrättelser för tidig varning

1. En medlemsstats centrala sambandskontor ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och de centrala sambandskontoren i andra medlemsstater om alla incidenter som medför en betydande störning eller kan medföra en betydande störning av den inre marknaden och dess leveranskedjors funktion (betydande incidenter).
2. De centrala sambandskontoren och alla relevanta nationella behöriga myndigheter ska, i enlighet med unionsrätten och nationell lagstiftning som är förenlig med unionsrätten, behandla den information som avses i punkt 1 på ett sätt som respekterar dess konfidentialitet, skyddar Europeiska unionens eller dess medlemsstaters säkerhet och allmänna ordning och skyddar de berörda ekonomiska aktörernas säkerhet och kommersiella intressen.
3. För att avgöra huruvida störningen eller den potentiella störningen av den inre marknaden och dess leveranskedjor för varor och tjänster är betydande och bör bli föremål för en underrättelse, ska en medlemsstats centrala sambandskontor ta hänsyn till följande:
 - a) Antalet ekonomiska aktörer som påverkas av störningen eller den potentiella störningen.
 - b) Varaktigheten eller den förväntade varaktigheten för störningen eller den potentiella störningen.
 - c) Det geografiska området, hur stor del av den inre marknaden som påverkas av störningen eller den potentiella störningen och påverkan på specifika geografiska områden som är särskilt sårbara eller utsatta för störningar i leveranskedjan, inklusive EU:s yttersta randområden.
 - d) Störningens eller den potentiella störningens effekter på insatsvaror som inte kan ersättas eller diversifieras.

Del III

Bevakning av den inre marknaden

AVDELNING I

BEVAKNINGSLÄGE

Artikel 9 *Aktivering*

1. Om kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, anser att det hot som avses i artikel 3.2 föreligger ska den aktivera bevakningsläget under en period om högst sex månader genom en genomförandeakt. Denna genomförandeakt ska innehålla följande:
 - a) En bedömning av krisens potentiella påverkan.
 - b) En förteckning över berörda varor och tjänster av strategisk betydelse.
 - c) De bevakningsåtgärder som ska vidtas.
2. Den genomförandeakt som avses i punkt 1 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 41.2.

Artikel 10 *Förlängning och avaktivering*

1. Kommissionen får, om den anser att skälen till att bevakningsläget aktiverades i enlighet med artikel 9.1 fortfarande är giltiga, och med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, förlänga bevakningsläget med en period om högst sex månader genom en genomförandeakt.
2. Om kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, konstaterar att det hot som avses i artikel 3.2 inte längre föreligger, med avseende på vissa eller samtliga bevakningsåtgärder eller för vissa eller samtliga varor och tjänster, ska den avaktivera bevakningsläget helt eller delvis genom en genomförandeakt.
3. De genomförandeakter som avses i punkterna 1 och 2 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2.

AVDELNING II

BEVAKNINGÅTGÄRDER

Artikel 11 *Övervakning*

1. När bevakningsläget har aktiverats i enlighet med artikel 9 ska de nationella behöriga myndigheterna övervaka de leveranskedjor för varor och tjänster av strategisk betydelse som fastställts i den genomförandeakt som aktiverar bevakningsläget.
2. Kommissionen ska fastställa standardiserade och säkra metoder för insamling och behandling av information på elektronisk väg vid tillämpning av punkt 1. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning som kräver att insamlad information, inklusive affärshemligheter, hålls konfidentiell, ska konfidentialiteten

för kommersiellt känslig information och information som påverkar unionens eller dess medlemsstaters säkerhet och allmänna ordning säkerställas.

3. Medlemsstaterna ska upprätta och upprätthålla en förteckning över de mest relevanta ekonomiska aktörer som är etablerade på deras respektive nationella territorium och som är verksamma i de leveranskedjor för varor och tjänster av strategisk betydelse som fastställts i den genomförandeakt som aktiverar bevakningsläget.
4. På grundval av den förteckning som upprättas i enlighet med artikel 6 ska de nationella behöriga myndigheterna rikta begäranden om frivilligt tillhandahållande av information till de mest relevanta aktörerna i de leveranskedjor för varor och tjänster som fastställts i den genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 9 och andra relevanta berörda parter som är etablerade på deras respektive nationella territorium. I en sådan begäran ska det särskilt anges vilken information som efterfrågas om de faktorer som påverkar tillgången på de identifierade varorna och tjänsterna av strategisk betydelse. Varje ekonomisk aktör/berörd part som frivilligt tillhandahåller information ska göra detta på individuell basis i enlighet med unionens konkurrensregler om informationsutbyte. Nationella behöriga myndigheter ska utan onödigt dröjsmål översända de relevanta iakttagelserna till kommissionen och den rådgivande gruppen genom respektive centralt sambandskontor.
5. Nationella behöriga myndigheter ska ta vederbörlig hänsyn till den administrativa bördan för ekonomiska aktörer, i synnerhet små och medelstora företag, i samband med begäranden om information och säkerställa att den begränsas till ett minimum.
6. Kommissionen får uppmana den rådgivande gruppen att diskutera iakttagelserna och den möjliga utvecklingen på grundval av övervakningen av leveranskedjorna för varor och tjänster av strategisk betydelse.
7. Kommissionen får tillhandahålla en rapport om de samlade iakttagelserna på grundval av den information som samlas in genom den verksamhet som utförs i enlighet med punkt 1.

Artikel 12

Strategiska reserver

1. Kommissionen får, bland de varor av strategisk betydelse som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 9.1, identifiera de varor för vilka det kan vara nödvändigt att bygga upp en reserv för att förbereda sig för en kris på den inre marknaden, med beaktande av sannolikheten för och konsekvenserna av brister. Kommissionen ska underrätta medlemsstaterna om detta.

Kapacitet som ingår i rescEU-reserven i enlighet med artikel 12 i beslut nr 1313/2013/EU undantas från tillämpningen av den här artikeln.
2. Kommissionen får genom genomförandeakter begära att medlemsstaterna tillhandahåller information om de varor som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 9.1, vad gäller följande:
 - a) Nuvarande lager på deras territorium.
 - b) Eventuella möjligheter till ytterligare inköp.
 - c) Eventuella möjligheter till alternativ försörjning.
 - d) Ytterligare information som skulle kunna säkerställa tillgången på sådana varor.

I genomförandeakten ska det specificeras för vilka varor information ska lämnas.

Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om nivåerna på de strategiska reserverna av varor av strategisk betydelse som de innehar och om nivåerna på andra lager av sådana varor som de innehar på sitt territorium.

3. Med vederbörligt beaktande av de lager som ekonomiska aktörer innehar eller håller på att bygga upp på sitt territorium ska medlemsstaterna göra sitt yttersta för att bygga upp strategiska reserver med de varor av strategisk betydelse som identifierats i enlighet med punkt 1. Kommissionen ska tillhandahålla stöd till medlemsstaterna för att samordna och rationalisera deras insatser.
4. Om uppbyggnaden av de strategiska reserver av varor av strategisk betydelse som identifierats i enlighet med punkt 1 kan effektiviseras genom rationalisering i medlemsstaterna får kommissionen genom genomförandeakter utarbeta och regelbundet uppdatera en förteckning över enskilda mål avseende kvantiteter och tidsfrister för dessa strategiska reserver som medlemsstaterna bör upprätthålla. När kommissionen fastställer de enskilda målen för varje medlemsstat ska den ta hänsyn till följande:
 - a) Sannolikheten för och konsekvenserna av brister enligt punkt 1.
 - b) Nivån på de ekonomiska aktörernas befintliga lager och strategiska reserver i unionen samt eventuell information om ekonomiska aktörers pågående verksamhet för att öka sina lager.
 - c) Kostnaderna för att bygga upp och underhålla sådana strategiska reserver.
5. Medlemsstaterna ska regelbundet underrätta kommissionen om det aktuella läget för deras strategiska reserver. Om en medlemsstat har uppnått de enskilda mål som avses i punkt 4 ska den underrätta kommissionen om den förfogar över lager med berörda varor i mått som överstiger målet. Medlemsstater vars reserver inte når upp till de enskilda målen ska förklara skälen till detta för kommissionen. Kommissionen ska underlätta samarbetet mellan de medlemsstater som redan har nått sina mål och övriga medlemsstater.
6. Om en medlemsstats strategiska reserver kontinuerligt underskrider de enskilda mål som avses i punkt 4 och ekonomiska aktörer på dess territorium inte kan kompensera för detta underskott, får kommissionen, på eget initiativ eller på begäran av 14 medlemsstater, bedöma behovet av att vidta ytterligare åtgärder för att bygga upp strategiska reserver av varor av strategisk betydelse som identifierats i enlighet med punkt 1.

Om kommissionen, efter en sådan bedömning och med stöd av objektiva uppgifter, slår fast att

- a) behovet av varan i fråga förblir oförändrat eller har ökat jämfört med situationen vid den tidpunkt då det mål som avses i punkt 4 först fastställdes eller senast ändrades i enlighet med punkt 4,
- b) tillgången till den berörda varan är absolut nödvändig när det gäller att säkerställa beredskap inför en krissituation på den inre marknaden,
- c) den berörda medlemsstaten inte har lämnat tillräckliga bevis för att kunna förklara att det enskilda målet inte kan nås, och
- d) exceptionella omständigheter föreligger, i och med det att den medlemsstaten, med tanke på dess betydelse för den berörda leveranskedjan, inte lyckats bygga

upp sådana strategiska reserver och att detta allvarligt äventyrar unionens beredskap inför ett förestående hot om en krissituation på den inre marknaden, får kommissionen anta en genomförandeakt som ålägger den berörda medlemsstaten att bygga upp sina strategiska reserver av den berörda varan inom en fastställd tidsfrist.

7. När kommissionen agerar enligt denna artikel ska den sträva efter att säkerställa att uppbyggnaden av strategiska reserver inte medför en oproportionerlig belastning på leveranskedjorna för de varor som identifierats i enlighet med punkt 1 eller på den berörda medlemsstatens finanspolitiska kapacitet.

Kommissionen ska fullt ut beakta eventuella nationella säkerhetsfrågor som tas upp av medlemsstaterna.

8. De genomförandeakter som avses i denna artikel ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2.

Del IV

Krissituation på den inre marknaden

AVDELNING I

KRISLÄGE

Artikel 13

Kriterier för aktivering

1. Vid bedömningen av hur allvarlig en störning är i syfte att fastställa om effekterna av en kris på den inre marknaden ska betraktas som en krissituation på den inre marknaden ska kommissionen, på grundval av konkreta och tillförlitliga bevis, beakta åtminstone följande indikationer:
 - a) Krisen har lett till aktivering av någon av rådets relevanta krishanteringsmekanismer, unionens civilskyddsmekanism eller de mekanismer som inrättats inom EU:s hälsosäkerhetsram, inklusive [förslaget till] förordning (EU) .../... om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa och [förslaget till] rådets förordning (EU) .../... om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder.
 - b) En uppskattning av antalet ekonomiska verksamheter eller användare som är beroende av den eller de störningsutsatta sektorerna på den inre marknaden när det gäller försörjningen av de berörda varorna eller tjänsterna.
 - c) De berörda varornas eller tjänsternas betydelse för andra sektorer.
 - d) Påverkan på ekonomisk och samhällelig verksamhet, miljön eller den allmänna säkerheten, uttryckt i grad och varaktighet.
 - e) De drabbade ekonomiska aktörerna har inte kunnat erbjuda någon lösning på krisens särskilda aspekter inom rimlig tid och på frivillig basis.
 - f) De drabbade ekonomiska aktörernas marknadsställning i den eller de berörda sektorerna.
 - g) Det geografiska område som påverkas eller skulle kunna påverkas, inklusive eventuella gränsöverskridande effekter på funktionen hos de leveranskedjor som är absolut nödvändiga för upprätthållandet av viktig samhällelig eller ekonomisk verksamhet på den inre marknaden.
 - h) Den drabbade ekonomiska aktörens betydelse för upprätthållandet av en tillräcklig försörjningsnivå för varorna eller tjänsterna, med beaktande av tillgången till alternativa möjligheter för försörjningen av dessa varor eller tjänster.
 - i) Avsaknaden av alternativa varor, insatsvaror eller tjänster.

Artikel 14

Aktivering

1. Krisläget för den inre marknaden får aktiveras utan att bevakningsläget för den inre marknaden har aktiverats tidigare för samma varor eller tjänster. Om bevakningsläget har aktiverats tidigare får krisläget helt eller delvis ersätta det.

2. Om kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, anser att det föreligger en krissituation på den inre marknaden ska den föreslå rådet att aktivera krisläget för den inre marknaden.
3. Rådet får aktivera krisläget för den inre marknaden genom en genomförandeakt från rådet. Aktiveringens varaktighet ska anges i genomförandeakten och uppgå till högst sex månader.
4. Aktiveringen av krisläget för den inre marknaden för vissa varor och tjänster hindrar inte att bevakningsläget aktiveras eller fortsätter att tillämpas, eller att de åtgärder som fastställs i artiklarna 11 och 12 införs för samma varor och tjänster.
5. Så snart krisläget för den inre marknaden har aktiverats ska kommissionen utan dröjsmål anta en förteckning över krisnödvändiga varor och tjänster genom en genomförandeakt. Förteckningen får ändras genom genomförandeakter.
6. Kommissionens genomförandeakt som avses i punkt 5 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.

Artikel 15

Förlängning och avaktivering

1. Om kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, anser att en förlängning av aktiveringen av krisläget för den inre marknaden är nödvändig ska den föreslå rådet att förlänga aktiveringen av krisläget för den inre marknaden. Med förbehåll för akuta och exceptionella förändringar av omständigheterna ska kommissionen sträva efter att göra detta senast 30 dagar före utgången av den period under vilken krisläget för den inre marknaden är aktiverat. Rådet får förlänga aktiveringen av krisläget för den inre marknaden med högst sex månader åt gången genom en genomförandeakt.
2. Om den rådgivande gruppen har konkreta och tillförlitliga bevis för att krisläget för den inre marknaden bör avaktiveras får den avge ett yttrande om detta och översända det till kommissionen. Om kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, anser att det inte längre föreligger en krissituation på den inre marknaden ska den utan dröjsmål föreslå rådet att avaktivera krisläget för den inre marknaden.
3. De åtgärder som vidtas i enlighet med artiklarna 24–33 och i enlighet med de krisförfaranden som införs i respektive unionsregelverk genom de ändringar av sektorsspecifik produktlagstiftning som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2019/1009 och (EU) nr 305/2011 vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden samt Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden, ska upphöra att gälla när krisläget för den inre

marknaden avaktiveras. Kommissionen ska överlämna en bedömning av ändamålsenligheten hos de åtgärder som vidtagits för att hantera krissituationen på den inre marknaden till rådet senast tre månader efter det att åtgärderna upphört, på grundval av den information som samlats in via den övervakningsmekanism som föreskrivs i artikel 11.

AVDELNING II

FRI RÖRLIGHET UNDER EN KRISITUATION PÅ DEN INRE MARKNADEN

Kapitel I

Åtgärder för att återupprätta och underlätta fri rörlighet

Artikel 16

Allmänna krav för åtgärder som inskränker den fria rörligheten för att hantera en krissituation på den inre marknaden

1. När medlemsstaterna antar och tillämpar nationella åtgärder till följd av en krissituation på den inre marknaden och den bakomliggande krisen ska de säkerställa att åtgärderna är helt förenliga med fördraget och unionsrätten och i synnerhet med de krav som fastställs i denna artikel.
2. Varje begränsning ska vara tidsbegränsad och hävas så snart situationen tillåter det. Dessutom bör varje begränsning ta hänsyn till situationen i gränsregioner.
3. Krav som åläggs enskilda och företag får inte medföra en orimlig eller onödig administrativ börda.
4. Medlemsstaterna ska på ett klart och otvetydigt sätt informera medborgare, konsumenter, företag, arbetstagare och deras företrädare om åtgärder som påverkar deras rätt till fri rörlighet.
5. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla berörda parter som påverkas informeras om åtgärder som inskränker den fria rörligheten för varor, tjänster och personer, däribland arbetstagare och tjänsteleverantörer, innan åtgärderna träder i kraft. Medlemsstaterna ska säkerställa en kontinuerlig dialog med berörda parter, däribland kommunikation med arbetsmarknadens parter och internationella partner.

Artikel 17

Förbjudna inskränkningar i rätten till fri rörlighet under en krissituation på den inre marknaden

1. Under krisläget för den inre marknaden och vid hanteringen av en krissituation på den inre marknaden ska medlemsstaterna avstå från att införa följande:
 - a) Exportförbud inom unionen eller andra åtgärder med motsvarande verkan på krisnödvändiga varor eller tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5.
 - b) Begränsningar av varuexport eller tillhandahållande eller mottagande av tjänster inom unionen, eller åtgärder med motsvarande verkan, om dessa begränsningar
 - i) stör leveranskedjor för krisnödvändiga varor och tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5, eller

- ii) leder till eller ökar brister på sådana varor och tjänster på den inre marknaden.
 - c) Diskriminering mellan medlemsstater eller mellan medborgare, däribland i rollen som tjänsteleverantörer eller arbetstagare, direkt på grund av nationalitet eller, när det gäller företag, platsen där företaget har sitt säte, sitt huvudkontor eller sitt huvudsakliga verksamhetsställe.
 - d) Inskränkningar i den fria rörligheten för personer som är involverade i produktion av krisnödvändiga varor som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5 och delar av dessa varor, eller som är involverade i tillhandahållande av krisnödvändiga tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5, eller andra åtgärder med motsvarande verkan, som
 - i) orsakar brist på nödvändig arbetskraft på den inre marknaden och därmed stör leveranskedjorna för krisnödvändiga varor och tjänster eller leder till eller ökar bristen på sådana varor och tjänster på den inre marknaden, eller
 - ii) är direkt diskriminerande på grund av personens nationalitet.
2. Under krisläget för den inre marknaden och vid hanteringen av en krissituation på den inre marknaden ska medlemsstaterna avstå från att göra följande, såvida inte dessa åtgärder är ofrånkomliga mot bakgrund av krisen:
- a) Tillämpa mer generösa regler på varor med ursprung i en angränsande medlemsstat, någon annan medlemsstat eller en grupp av medlemsstater, jämfört med varor med ursprung i andra medlemsstater.
 - b) Selektivt neka införsel till sitt territorium av varor med ursprung i vissa andra medlemsstater.
 - c) Införa förbud mot att bedriva godstransport.
3. Under krisläget för den inre marknaden och vid hanteringen av en krissituation på den inre marknaden ska medlemsstaterna avstå från att göra följande, såvida inte dessa åtgärder är ofrånkomliga mot bakgrund av krisen/krissituationen på den inre marknaden:
- a) Förbjuda olika typer av tjänster eller sätt att tillhandahålla tjänster på.
 - b) Blockera flöden av persontransport.
4. Under krisläget för den inre marknaden och vid hanteringen av en krissituation på den inre marknaden ska medlemsstaterna avstå från att göra följande:
- a) Tillämpa mer generösa regler på resor till eller från en medlemsstat till eller från en annan medlemsstat eller grupp av medlemsstater, jämfört med resor till och från andra medlemsstater, såvida inte denna åtgärd är ofrånkomlig mot bakgrund av krisen/krissituationen på den inre marknaden.
 - b) Neka personer som omfattas av rätten till fri rörlighet enligt unionsrätten rätten att resa in till territoriet i den medlemsstat där de är medborgare eller bosatta, rätten att lämna medlemsstaternas territorium för att resa till den medlemsstat där de är medborgare eller bosatta, eller rätten att transitera genom en medlemsstat för att nå den medlemsstat där de är medborgare eller bosatta.
 - c) Förbjuda affärsresor i samband med forskning och utveckling, produktion av krisnödvändiga varor som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i

enlighet med artikel 14.5 eller i samband med utsläppande på marknaden av sådana varor eller därtill anknutna inspektioner.

- d) Införa reseförbud, inklusive mot resor av tvingande familjescäl, som inte är lämpliga i fråga om att uppnå eventuella legitima allmänintressen som påstås eftersträvas med sådana åtgärder eller som uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
 - e) Införa begränsningar för arbetstagare och tjänsteleverantörer och deras företrädare, såvida inte denna åtgärd är ofrånkomlig mot bakgrund av krisen/krissituationen på den inre marknaden och inte uppenbart går utöver vad som är nödvändigt för detta ändamål.
5. Om krisläget för den inre marknaden har aktiverats i enlighet med artikel 14 och tjänsteleverantörernas, företagsföreträdarnas och arbetstagarnas verksamheter inte påverkas av krisen i medlemsstaten och säkra resor är möjliga trots krisen, får den medlemsstaten inte införa resebegränsningar för sådana kategorier av personer från andra medlemsstater som skulle hindra dem från att få tillträde till sin verksamhetsort eller arbetsplats.
6. Om krisläget för den inre marknaden har aktiverats i enlighet med artikel 14 och exceptionella omständigheter till följd av krisen gör att inte alla tjänsteleverantörer, företagsföreträdare eller arbetstagare från andra medlemsstater kan resa och få obehindrat tillträde till sin verksamhetsort eller arbetsplats, samtidigt som resor fortfarande är möjliga, får medlemsstaterna inte införa resebegränsningar för
- a) tjänsteleverantörer som tillhandahåller krisnödvändiga tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5, eller företagsföreträdare eller arbetstagare som är involverade i produktion av krisnödvändiga varor eller tillhandahållande av krisnödvändiga tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5, så att de kan få tillträde till sin verksamhetsort, om verksamhet inom den berörda sektorn fortfarande är tillåten i medlemsstaten,
 - b) civilskyddspersonal, så att de kan få obehindrat tillträde till sin verksamhetsort med sin utrustning i samtliga medlemsstater.
7. När medlemsstaterna vidtar de åtgärder som avses i denna bestämmelse ska de säkerställa full överensstämmelse med fördragen och unionsrätten. Ingenting i denna bestämmelse ska tolkas som att det tillåter eller motiverar inskränkningar i den fria rörligheten i strid med fördragen eller andra bestämmelser i unionsrätten.

Artikel 18 *Stödåtgärder*

1. Under krisläget för den inre marknaden får kommissionen föreskriva stödåtgärder för att stärka den fria rörligheten för personer enligt artikel 17.6 och 17.7 genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 422.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.
2. Om kommissionen under krisläget för den inre marknaden konstaterar att medlemsstaterna har infört mallar för att intyga att en person eller ekonomisk aktör

är en tjänsteleverantör som tillhandahåller krisnödvändiga tjänster, en företagsföreträdare eller arbetstagare som är involverad i produktion av krisnödvändiga varor eller tjänster, eller civilskyddspersonal, och anser att användningen av olika mallar i olika medlemsstater utgör ett hinder för den fria rörligheten under en krissituation på den inre marknaden, får kommissionen, om den anser det nödvändigt för att stödja den fria rörligheten för sådana kategorier av personer och deras utrustning under den pågående krissituationen på den inre marknaden, genom genomförandeakter utfärda mallar för intygandet av att de uppfyller de relevanta kriterierna för tillämpning av artikel 17.6 i alla medlemsstater.

3. De genomförandeakter som avses i punkterna 1 och 2 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.

Kapitel II

Öppenhet och administrativt stöd

Artikel 19 *Anmälningar*

1. Under en krissituation på den inre marknaden ska medlemsstaterna till kommissionen anmäla alla krisrelevanta förslag till åtgärder som inskränker den fria rörligheten för varor och friheten att tillhandahålla tjänster samt krisrelevanta inskränkningar i personers fria rörlighet, inklusive arbetstagare, tillsammans med skälen till dessa åtgärder.

En sådan anmälan ska inte hindra medlemsstaterna från att anta åtgärderna i fråga, om omedelbara åtgärder krävs på grund av allvarliga och oförutsebara omständigheter. Medlemsstaterna ska omedelbart anmäla den antagna åtgärden tillsammans med en motivering till varför åtgärden omedelbart måste antas.
2. Medlemsstaterna ska lämna en redogörelse till kommissionen för de skäl som gör att införandet av en sådan åtgärd är motiverat och proportionerligt, såvida inte dessa skäl redan har klargjorts i den anmälda åtgärden. Medlemsstaterna ska delge kommissionen hela texten till de nationella lagar eller andra föreskrifter som innehåller åtgärden eller ändras genom den.
3. Medlemsstaterna ska använda det informationssystem som inrättats för anmälningar enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535⁵⁰ för anmälningar enligt denna artikel.
4. Kommissionen ska utan dröjsmål meddela de övriga medlemsstaterna de anmälda åtgärderna och samtidigt delge den rådgivande gruppen dessa.
5. Om den rådgivande gruppen väljer att avge ett yttrande om en anmäld åtgärd ska den göra detta inom fyra arbetsdagar från den dag då kommissionen mottog anmälan om åtgärden.
6. Kommissionen ska säkerställa att enskilda och företag informeras om de anmälda åtgärderna, såvida inte medlemsstaterna begär att åtgärderna ska förbli konfidentiella eller om kommissionen anser att yppandet av dessa åtgärder skulle påverka

⁵⁰ EUT L 241, 17.9.2015, s. 1.

säkerheten och den allmänna ordningen i Europeiska unionen eller dess medlemsstater, samt att de informeras om de beslut och medlemsstaternas synpunkter som antagits i enlighet med denna artikel.

7. Medlemsstaterna ska skjuta upp antagandet av ett anmält förslag till åtgärd med tio dagar från den dag då kommissionen mottog den anmälan som avses i denna artikel.
8. Inom tio dagar från dagen då anmälan togs emot ska kommissionen undersöka om alla förslag till eller antagna åtgärder är förenliga med unionsrätten, inklusive artiklarna 16 och 17 i denna förordning och principerna om proportionalitet och icke-diskriminering, och får lämna synpunkter på den anmälda åtgärden om det föreligger omedelbart uppenbara och allvarliga skäl att anta att den inte är förenlig med unionsrätten. Sådana synpunkter ska beaktas av den anmälade medlemsstaten. Vid exceptionella omständigheter, särskilt när det gäller inhämtning av vetenskaplig rådgivning, bevis eller teknisk expertis i situationer som förändras, får kommissionen förlänga tiodagarsperioden. Kommissionen ska ange skälen till en sådan förlängning, fastställa en ny tidsfrist och utan dröjsmål underrätta medlemsstaterna om den nya tidsfristen och skälen till förlängningen.
9. Medlemsstaterna får också lämna synpunkter till den medlemsstat som har anmält en åtgärd. Den medlemsstaten ska beakta sådana synpunkter.
10. Den anmälade medlemsstaten ska meddela kommissionen de åtgärder som den avser att vidta för att rätta sig efter de synpunkter som lämnats i enlighet med punkt 8 inom tio dagar efter det att de togs emot.
11. Om kommissionen anser att de åtgärder som meddelats av den anmälade medlemsstaten fortfarande inte är förenliga med unionsrätten får den inom 30 dagar från meddelandet utfärda ett beslut om att medlemsstaten ska avstå från att anta det anmälda förslaget till åtgärd. Den anmälade medlemsstaten ska utan dröjsmål delge kommissionen den antagna texten till ett anmält förslag till åtgärd.
12. Om kommissionen anser att en redan antagen åtgärd som anmäls inte är förenlig med unionsrätten får den inom 30 dagar från anmälan utfärda ett beslut om att medlemsstaten ska häva åtgärden. Den anmälade medlemsstaten ska utan dröjsmål delge kommissionen texten till en reviderad åtgärd om den ändrar den anmälda antagna åtgärden.
13. Den period på 30 dagar som avses i punkterna 11 och 12 får i undantagsfall förlängas av kommissionen för att ta hänsyn till förändrade omständigheter, särskilt när det gäller inhämtning av vetenskaplig rådgivning, bevis eller teknisk expertis i situationer som förändras. Kommissionen ska ange skälen till en sådan förlängning, fastställa en ny tidsfrist och utan dröjsmål underrätta medlemsstaterna om den nya tidsfristen och skälen till förlängningen.
14. De kommissionsbeslut som avses i punkterna 11 och 12 ska grunda sig på tillgänglig information och får utfärdas när det föreligger omedelbart uppenbara och allvarliga skäl att anta att de anmälda åtgärderna inte är förenliga med unionsrätten, inklusive artikel 16 eller 17 i denna förordning, proportionalitetsprincipen eller principen om icke-diskriminering. Antagandet av dessa beslut påverkar inte kommissionens möjlighet att anta åtgärder i ett senare skede, inklusive inledandet av överträdelseförfaranden på grundval av artikel 258 i EUF-fördraget.
15. Uppgifter som lämnas enligt denna artikel ska inte betraktas som konfidentiella om inte den medlemsstat som gör anmälan uttryckligen begär det. En sådan begäran ska avse förslag till åtgärder och ska motiveras.

16. Kommissionen ska offentliggöra texten till de åtgärder som har antagits av medlemsstaterna i samband med en krisituation på den inre marknaden och som inskränker den fria rörligheten för varor, tjänster och personer, inklusive arbetstagare, och som har delgivits genom de anmälningar som avses i denna artikel samt via andra källor. Texten till åtgärderna ska offentliggöras inom en arbetsdag efter det att den tagits emot genom en elektronisk plattform som hanteras av kommissionen.

Artikel 20

Koppling till andra anmälningsmekanismer

1. Om en medlemsstat är skyldig att anmäla en åtgärd enligt artikel 19 i denna förordning och enligt artikel 5.1 i direktiv (EU) 2015/1535⁵¹ ska en anmälan enligt denna förordning också anses ha uppfyllt anmälningsskyldigheten i artikel 5.1 i direktiv (EU) 2015/1535.
2. Om en medlemsstat är skyldig att anmäla en åtgärd enligt artikel 19 i denna förordning och enligt artikel 15.7 eller 39.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG⁵² ska en anmälan enligt denna förordning också anses ha uppfyllt anmälningsskyldigheterna i direktiv 2006/123/EG. På samma sätt ska de kommissionsbeslut som avses i artikel 19.11 och 19.12 i denna förordning anses vara beslut som fattats enligt artikel 15.7 i direktiv 2006/123/EG vid tillämpning av det direktivet.
3. Om en medlemsstat är skyldig att anmäla en åtgärd enligt artikel 19 i denna förordning och att informera kommissionen i enlighet med artikel 59.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG⁵³ ska den anmälan också anses ha uppfyllt informationsskyldigheten i artikel 59.5 i direktiv 2005/36/EG.

Artikel 21

Gemensamma kontaktpunkter i medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna ska driva nationella gemensamma kontaktpunkter som ska bistå medborgare, konsumenter, ekonomiska aktörer och arbetstagare och deras företrädare med följande:
 - a) Hjälp med att begära och få information om nationella inskränkningar i den fria rörligheten för varor, tjänster, personer och arbetstagare i samband med att krisläget för den inre marknaden har aktiverats.
 - b) Hjälp vid genomförandet av eventuella nationella krisförfaranden och formaliteter som har införts på grund av krisläget för den inre marknaden har aktiverats.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att medborgare, konsumenter, ekonomiska aktörer och arbetstagare och deras företrädare på egen begäran och via respektive gemensam kontaktpunkt kan få information från de behöriga myndigheterna om hur respektive nationella krishanteringsåtgärder generellt tolkas och tillämpas. När så är lämpligt ska sådan information innehålla en steg-för-steg-vägledning. Informationen ska

⁵¹ EUT L 241, 17.9.2015, s. 1.

⁵² EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁵³ EUT L 255, 30.9.2005, s. 22.

tillhandahållas på klart, begripligt och tydligt språk. Den ska vara lättillgänglig på distans och på elektronisk väg och ska hållas uppdaterad.

Artikel 22

Gemensam kontaktpunkt på unionsnivå

1. Kommissionen ska inrätta och driva en gemensam kontaktpunkt på unionsnivå.
2. Den gemensamma kontaktpunkten på unionsnivå ska bistå medborgare, konsumenter, ekonomiska aktörer och arbetstagare och deras företrädare med följande:
 - a) Hjälp med att begära och få information om krishanteringsåtgärder på unionsnivå som är relevanta för det aktiverade krisläget för den inre marknaden eller som påverkar utövandet av den fria rörligheten för varor, tjänster, personer och arbetstagare.
 - b) Hjälp vid genomförandet av eventuella krisförfaranden och formaliteter som har införts på unionsnivå på grund av det aktiverade krisläget för den inre marknaden.
 - c) Sammanställning av en förteckning över alla nationella krisåtgärder och nationella kontaktpunkter.

AVDELNING III

KRISHANTERINGSÅTGÄRDER AVSEENDE DEN INRE MARKNADEN

Kapitel I

Begäranden om riktad information och tillgång till krisnödvändiga varor och tjänster

Artikel 23

Krav på dubbel aktivering

1. Bindande åtgärder i detta kapitel får antas av kommissionen genom genomförandeakter i enlighet med artikel 24.2, artikel 26 första stycket och artikel 27.2 först efter det att krisläget för den inre marknaden har aktiverats genom en genomförandeakt från rådet i enlighet med artikel 14.
2. En genomförandeakt som inför en åtgärd som ingår i detta kapitel ska tydligt och specifikt förteckna de krisnödvändiga varor och tjänster på vilka en sådan åtgärd är tillämplig. Denna åtgärd ska endast tillämpas under krislägets varaktighet.

Artikel 24

Begäranden om information av ekonomiska aktörer

1. Om det föreligger allvarliga krisrelaterade brister eller ett omedelbart hot om sådana brister får kommissionen uppmana företrädande organisationer eller ekonomiska aktörer i krisnödvändiga leveranskedjor att på frivillig basis och inom en fastställd tidsfrist översända specifik information till kommissionen om produktionskapaciteten för och eventuella befintliga lager av krisnödvändiga varor och delar av varor på produktionsanläggningar i unionen och produktionsanläggningar i tredjeländer som organisationen eller aktören driver, har

avtal med eller köper varor från samt information om eventuella relevanta störningar i leveranskedjan inom en viss tidsfrist.

2. Om organisationerna eller aktörerna inte översänder den begärda informationen i enlighet med punkt 1 inom tidsfristen och inte lämnar någon giltig motivering till detta får kommissionen genom en genomförandeakt kräva att de översänder informationen, och ange i genomförandeakten varför det är proportionerligt och nödvändigt att kräva detta, vilka krisnödvändiga varor eller tjänster respektive organisationer eller aktörer som berörs av begäran om information och vilken information som efterfrågas, och vid behov tillhandahålla en mall med de frågor som kan ställas till de ekonomiska aktörerna.
3. De begäranden om information som avses i punkt 1 får gälla följande:
 - a) Riktad information till kommissionen om produktionskapacitet och eventuella befintliga lager av krisnödvändiga varor och delar av varor på produktionsanläggningar i unionen och produktionsanläggningar i tredjeländer som den organisation eller aktör som avses i punkt 1 driver, har avtal med eller köper varor från, samtidigt som handels- och affärshemligheter till fullo respekteras, och med krav på att organisationen eller aktören översänder en tidsplan till kommissionen över den förväntade produktionen för de följande tre månaderna för produktionsanläggningar i unionen, samt information om eventuella relevanta störningar i leveranskedjan.
 - b) Annan information som är nödvändig för bedömningen av karaktären på eller omfattningen av ett visst avbrott eller en viss brist i leveranskedjan.
4. Efter det att begäranden om obligatorisk information av ekonomiska aktörer aktiverats genom en genomförandeakt ska kommissionen rikta ett formellt beslut till var och en av de företrädande organisationer eller ekonomiska aktörer i krisnödvändiga leveranskedjor som har fastställts i genomförandeakten och begära att de tillhandahåller den information som anges i genomförandeakten. Kommissionen ska när så är möjligt förlita sig på de relevanta och tillgängliga kontaktförteckningar över ekonomiska aktörer som är verksamma i de utvalda leveranskedjorna för krisnödvändiga varor och tjänster som sammanställts av medlemsstaterna. Kommissionen får inhämta nödvändig information om de berörda ekonomiska aktörerna från medlemsstaterna.
5. Kommissionsbeslut om enskilda begäranden om information ska innehålla en hänvisning till den genomförandeakt enligt punkt 2 på vilken begärandena grundas samt till de situationer med allvarliga krisrelaterade brister eller omedelbara hot om brister som har lett till sådana begäranden. Varje begäran om information ska vara vederbörligen motiverad och proportionerlig i fråga om uppgifternas omfattning, karaktär och detaljrikedom samt åtkomstfrekvensen för de begärda uppgifterna, och den ska vara nödvändig för hanteringen av krissituationen eller för sammanställningen av relevant officiell statistik. I en begäran ska en rimlig tidsfrist anges inom vilken informationen ska lämnas. Den ska ta hänsyn till de ansträngningar den ekonomiska aktören eller företrädande organisationen måste göra för att samla in och tillgängliggöra uppgifterna. Det formella beslutet ska också innehålla åtgärder för skydd av uppgifter i enlighet med artikel 39 i denna förordning, åtgärder för skydd av sekretess avseende känslig affärsinformation som ingår i svaret i enlighet med artikel 25 samt information om möjligheten att bestrida beslutet vid Europeiska unionens domstol i enlighet med relevant unionsrätt, om de

böter som föreskrivs i artikel 28 vid underlåtenhet att följa beslutet och om tidsfristen för svar.

6. Ägarna till de ekonomiska aktörerna eller deras företrädare och, när det gäller juridiska personer, företag, eller sammanslutningar som inte är juridiska personer, de personer som är bemyndigade att företräda dem enligt lag eller stadgar, får lämna den begärda informationen på vägnar av den berörda ekonomiska aktören eller sammanslutningen av ekonomiska aktörer. Varje ekonomisk aktör eller sammanslutning av ekonomiska aktörer ska tillhandahålla den begärda informationen på individuell basis i enlighet med unionens konkurrensregler om informationsutbyte. I behörig ordning befullmäktigade advokater får tillhandahålla informationen på sina huvudmäns vägnar. Huvudmännen ska förbli fullt ansvariga om den information som lämnas är ofullständig, oriktig eller vilseledande.
7. Europeiska unionens domstol har obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har ålagt en ekonomisk aktör en begäran om obligatorisk information.
8. De genomförandeakter som avses i punkt 2 ska antas i enlighet med det kommittéförfarande som avses i artikel 42.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.

Artikel 25

Konfidentialitet och behandling av information

1. Information som mottas till följd av tillämpningen av denna förordning får enbart användas för det ändamål för vilket den begärts.
2. Medlemsstaterna och kommissionen ska säkerställa skyddet av handels- och affärshemligheter och annan känslig och konfidentiell information som inhämtas och genereras vid tillämpningen av den här förordningen, inklusive rekommendationer och åtgärder som ska vidtas, i enlighet med unionsrätten och respektive nationell lagstiftning.
3. Medlemsstaterna och kommissionen ska säkerställa att det inte beslutas att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som tillhandahållits eller utbytts inom ramen för denna förordning ska placeras på en lägre säkerhetsskyddsklassificeringsnivå eller att de inte längre ska vara säkerhetsskyddsklassificerade utan föregående skriftligt medgivande från upphovsmannen.
4. Kommissionen får för den rådgivande grupp som avses i artikel 4 lägga fram aggregerad information baserad på all information som samlats in i enlighet med artikel 24.
5. Kommissionen får inte dela med sig av någon information på ett sätt som kan leda till att en enskild aktör identifieras om denna informationsdelning leder till potentiell kommersiell skada eller skadat anseende för aktören eller till att företagshemligheter röjs.

Artikel 26

Riktade ändringar av harmoniserad produktlagstiftning

När krisläget för den inre marknaden har aktiverats genom en genomförandeakt från rådet som antagits i enlighet med artikel 14 och det finns en brist på krisnödvändiga varor får kommissionen genom genomförandeakter aktivera de krisförfaranden för krisnödvändiga varor som ingår i unionens rättsliga ramar, ändrade genom [Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2016/424, (EU) 2016/425, (EU) 2016/426, (EU) 2019/1009 och (EU) nr 305/2011 vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden och Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2000/14/EG, 2006/42/EG, 2010/35/EU, 2013/29/EU, 2014/28/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/33/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU och 2014/68/EU vad gäller krisförfaranden för bedömning av överensstämmelse, antagande av gemensamma specifikationer och marknadskontroll till följd av en krissituation på den inre marknaden], och ange vilka krisnödvändiga varor och krisförfaranden som omfattas av aktiveringen, skälen till en sådan aktivering och dess proportionalitet samt varaktigheten för en sådan aktivering.

Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.

Artikel 27

Prioritetsklassade order

1. Kommissionen får uppmana en eller flera ekonomiska aktörer i krisnödvändiga leveranskedjor som är etablerade i unionen att acceptera och prioritera vissa order avseende produktion eller försörjning av krisnödvändiga varor (*prioritetsklassad order*).
2. Om en ekonomisk aktör inte accepterar och prioriterar prioritetsklassade order får kommissionen på eget initiativ eller på begäran av 14 medlemsstater bedöma om det är nödvändigt och proportionellt att använda prioritetsklassade order; i sådana fall ska kommissionen ge den berörda ekonomiska aktören och alla parter som bevisligen påverkas av den potentiella prioritetsklassade ordern möjlighet att meddela sin ståndpunkt inom en rimlig tidsfrist som fastställs av kommissionen mot bakgrund av falllets omständigheter. Vid exceptionella omständigheter får kommissionen, efter en sådan bedömning, rikta en genomförandeakt till den berörda ekonomiska aktören och kräva att den antingen accepterar och prioriterar de prioritetsklassade order som anges i genomförandeakten eller förklarar varför det inte är möjligt eller lämpligt för aktören att göra detta. Kommissionens beslut ska grundas på objektiva uppgifter som visar att en sådan prioritering är absolut nödvändig för att säkerställa upprätthållandet av viktig samhällsekonomisk verksamhet på den inre marknaden.
3. Om den ekonomiska aktör som det beslut som avses i punkt 2 riktas till godtar kravet på att acceptera och prioritera de order som anges i beslutet ska denna skyldighet ha företräde framför varje privaträttslig eller offentligrättslig fullgörandeskyldighet.
4. Om den ekonomiska aktör som det beslut som avses i punkt 2 riktas till avvisar kravet på att acceptera och prioritera de order som anges i beslutet ska den inom tio dagar från delgivningen av beslutet ge kommissionen en motiverad förklaring med vederbörligen motiverade skäl till varför det mot bakgrund av målen med denna

bestämmelse inte är möjligt eller lämpligt att följa kravet. Sådana skäl kan exempelvis vara att aktören inte kan uppfylla den prioriterade ordern på grund av otillräcklig produktionskapacitet eller allvarlig risk för att ett acceptande av ordern skulle medföra särskilda svårigheter eller ekonomisk börda för aktören, eller andra faktorer av jämförbar betydelse.

Kommissionen får offentliggöra en sådan motiverad förklaring eller delar av den, med vederbörlig hänsyn till affärshemligheter.

5. Om en ekonomisk aktör som är etablerad i unionen blir föremål för en åtgärd i ett tredjeland som medför en prioriterad order ska den underrätta kommissionen om detta.
6. Kommissionen ska fatta det beslut som avses i punkt 2 i enlighet med tillämplig unionsrätt, inklusive principerna om nödvändighet och proportionalitet, och unionens skyldigheter enligt internationell rätt. Beslutet ska särskilt ta hänsyn till den berörda ekonomiska aktörens legitima intressen och all tillgänglig information om de kostnader och insatser som krävs för varje förändring av tillverkningsserien. Det ska innehålla den rättsliga grunden för dess antagande, de tidsfrister inom vilka den prioriterade ordern ska uppfyllas och, i tillämpliga fall, en specificering av produkt och kvantitet. I beslutet ska de böter för underlåtenhet att följa beslutet som föreskrivs i artikel 28 anges. Den prioriterade ordern ska läggas till ett skäligt och rimligt pris.
7. Om en ekonomisk aktör accepterar och prioriterar en prioriterad order ska den inte hållas ansvarig vid ett eventuellt åsidosättande av avtalsförpliktelser reglerade av en medlemsstats lagstiftning som är nödvändigt för att uppfylla den prioriterade ordern. Undantag från ansvar ska endast gälla i den mån åsidosättandet av avtalsförpliktelserna är nödvändigt för att uppfylla den ålagda prioriteringen.
8. De genomförandeakter som avses i punkt 2 ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2. Vid vederbörligen motiverade och tvingande skäl till skyndsamhet med avseende på effekterna av en kris på den inre marknaden ska kommissionen anta genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 42.3.

Artikel 28

Böter till aktörer för underlåtenhet att svara på begäranden om obligatorisk information eller att acceptera prioriterade order

1. Kommissionen får genom ett beslut, om det anses nödvändigt och proportionerligt, påföra böter
 - a) om en organisation som företräder ekonomiska aktörer eller en enskild ekonomisk aktör, avsiktligt eller till följd av grov vårdslöshet, lämnar oriktig, ofullständig eller vilseledande information som svar på en begäran enligt artikel 24, eller inte tillhandahåller informationen inom den föreskrivna tidsfristen,
 - b) om en ekonomisk aktör, avsiktligt eller till följd av grov vårdslöshet, inte fullgör skyldigheten att informera kommissionen om en skyldighet avseende ett tredjeland enligt artikel 27 eller underlåter att förklara varför den inte har accepterat en prioriterad order,

- c) om en ekonomisk aktör, avsiktligt eller till följd av grov vårdslöshet, inte fullgör en skyldighet som denne har accepterat om att prioritera vissa order på krisnödvändiga varor (*prioritetsklassad order*) i enlighet med artikel 27.
- 2. Böter som påförs i de fall som avses i punkt 1 a och b får inte överstiga 200 000 EUR.
- 3. Böter som påförs i de fall som avses i punkt 1 c får inte överstiga 1 % av den genomsnittliga dagsomsättningen under det föregående räkenskapsåret för varje arbetsdag som skyldigheten enligt artikel 27 (*prioritetsklassade order*) inte fullgjorts, beräknat från den dag som fastställts i beslutet och som inte överstiger 1 % av den totala omsättningen föregående räkenskapsår.
- 4. Vid fastställandet av bötesbeloppet ska hänsyn tas till den ekonomiska aktörens storlek och ekonomiska resurser samt överträdelsens karaktär, allvar och varaktighet, med vederbörlig hänsyn till principerna om proportionalitet och lämplighet.
- 5. Europeiska unionens domstol ska ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter. Den får upphäva, sänka eller höja påförda böter.

Artikel 29

Preskriptionstid för påförande av böter

- 1. Kommissionens befogenhet att påföra böter i enlighet med artikel 30 ska omfattas av följande preskriptionstider:
 - a) Två år vid överträdelser av bestämmelser rörande begäranden om information enligt artikel 24.
 - b) Tre år vid överträdelser av bestämmelser rörande skyldigheten att prioritera tillverkning av krisnödvändiga varor enligt artikel 26.2.
- 2. Tiden ska börja löpa den dag då kommissionen får kännedom om överträdelsen. Vid fortsatta eller upprepade överträdelser ska dock tiden räknas från och med den dag då överträdelsen upphörde.
- 3. Varje åtgärd som kommissionen eller medlemsstaternas behöriga myndigheter vidtar för att säkerställa efterlevnad av bestämmelserna i denna förordning ska innebära att preskriptionstiden tillfälligt upphör att löpa.
- 4. Det tillfälliga avbrytandet av preskriptionstiden ska tillämpas på alla parter som hålls ansvariga för deltagandet i överträdelsen.
- 5. Efter varje tillfälligt avbrytande ska preskriptionstiden åter börja löpa. Preskriptionstiden ska dock löpa ut senast den dag då en period motsvarande den dubbla preskriptionstiden har förflutit utan att kommissionen har påfört böter. Den perioden ska förlängas med den tid under vilken preskriptionstiden tillfälligt avbryts på grund av att kommissionens beslut är föremål för prövning i Europeiska unionens domstol.

Artikel 30

Preskriptionstid för verkställande av böter

1. Kommissionens befogenhet att verkställa beslut som fattats enligt artikel 28 ska omfattas av en preskriptionstid på fem år.
2. Tiden ska börja löpa den dag då beslutet vinner laga kraft.
3. Preskriptionstiden för verkställande av böter ska avbrytas
 - a) genom delgivande av ett beslut om ändring av det ursprungliga bötesbeloppet eller avslag på en ansökan om ändring,
 - b) genom varje åtgärd av kommissionen eller en medlemsstat som agerar på kommissionens begäran och som syftar till att verkställa betalningen av böterna.
4. Efter varje tillfälligt avbrott ska preskriptionstiden åter börja löpa.
5. Preskriptionstiden för verkställande av böter ska tillfälligt upphöra att löpa så länge
 - a) en betalningsfrist medges,
 - b) verkställigheten av betalningen är tillfälligt avbruten enligt ett beslut av Europeiska unionens domstol.

Artikel 31

Rätt att bli hörd om påförandet av böter

1. Innan kommissionen antar ett beslut enligt artikel 28 ska den ge den berörda ekonomiska aktören eller de organisationer som företräder de berörda ekonomiska aktörerna möjlighet att höras om
 - a) kommissionens preliminära slutsatser, inbegripet alla frågor där kommissionen har invändningar,
 - b) åtgärder som kommissionen kan komma att vidta mot bakgrund av de preliminära slutsatserna enligt led a i denna punkt.
2. Berörda företag och organisationer som företräder de berörda ekonomiska aktörerna får lämna sina synpunkter på kommissionens preliminära slutsatser inom en tidsfrist som kommissionen ska fastställa i sina preliminära slutsatser och som inte får vara kortare än 21 dagar.
3. Kommissionen får endast grunda sina beslut på invändningar som berörda ekonomiska aktörer och organisationer som företräder de berörda ekonomiska aktörerna har kunnat yttra sig om.
4. Den rätt till försvar som tillkommer den berörda ekonomiska aktören eller de organisationer som företräder de berörda ekonomiska aktörerna ska respekteras fullt ut i alla förfaranden. Den berörda ekonomiska aktören eller de organisationer som företräder de berörda ekonomiska aktörerna ska ha rätt att få tillgång till kommissionens handlingar i enlighet med villkoren för ett framförhandlat utlämnande av uppgifter, med förbehåll för de ekonomiska aktörernas legitima intresse av att deras affärshemligheter skyddas. Rätten till tillgång till handlingar i ärendet ska inte omfatta konfidentiell information och interna handlingar hos

kommissionen eller medlemsstaternas myndigheter. Framför allt ska rätten till tillgång till handlingar i ärendet inte omfatta skriftväxling mellan kommissionen och medlemsstaternas myndigheter. Detta ska inte hindra kommissionen från att röja eller använda information som är nödvändig för att bevisa en överträdelse.

Kapitel II

Andra åtgärder för att säkerställa tillgången på krisnödvändiga varor och tjänster

Artikel 32

Samordnad fördelning av strategiska reserver

Om de strategiska reserver som medlemsstaterna byggt upp i enlighet med artikel 12 visar sig vara otillräckliga för att tillgodose behoven i samband med krissituationen på den inre marknaden får kommissionen, med beaktande av yttrandet från den rådgivande gruppen, rekommendera medlemsstaterna att fördela de strategiska reserverna på ett målinriktat sätt, när så är möjligt, med beaktande av behovet av att inte ytterligare förvärra störningarna på den inre marknaden, inklusive i geografiska områden som är särskilt drabbade av sådana störningar, och i enlighet med principerna om nödvändighet, proportionalitet och solidaritet, och fastställa den mest ändamålsenliga användningen av reserver i syfte att avhjälpa krissituationen på den inre marknaden.

Artikel 33

Åtgärder för att säkerställa tillgången på och försörjningen av krisnödvändiga varor och tjänster

1. Kommissionen får, om den anser att det finns en risk för brist på krisnödvändiga varor, rekommendera att medlemsstaterna vidtar särskilda åtgärder för att säkerställa en effektiv omorganisation av leveranskedjor och produktionslinjer och att använda befintliga lager för att så snabbt som möjligt öka tillgången på och försörjningen av krisnödvändiga varor och tjänster.
2. De åtgärder som avses i punkt 1 får särskilt omfatta åtgärder som
 - a) främjar ökning av eller nya användningsområden för befintlig produktionskapacitet eller uppbyggnad av ny produktionskapacitet för krisnödvändiga varor,
 - b) främjar ökning av befintlig kapacitet eller uppbyggnad av ny kapacitet i fråga om tjänsteverksamhet,
 - c) syftar till att påskynda tillståndsgivningen för krisnödvändiga varor.

Del V

Upphandling

KAPITEL I

KOMMISSIONENS UPPHANDLING AV VAROR OCH TJÄNSTER AV STRATEGISK BETYDELSE OCH KRISNÖDVÄNDIGA VAROR PÅ MEDLEMSSTATERNAS VÄGNAR UNDER BEVAKNINGS- OCH KRISLÄGENA

Artikel 34

Begäran från medlemsstaterna till kommissionen om att upphandla varor och tjänster på deras vägnar

1. Två eller fler medlemsstater får begära att kommissionen inleder en upphandling på uppdrag av de medlemsstater som vill företräddas av kommissionen (*deltagande medlemsstater*) för inköp av varor och tjänster av strategisk betydelse som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 9.1 eller krisnödvändiga varor och tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5.
2. Kommissionen ska bedöma nyttan, nödvändigheten och proportionaliteten vad gäller begäran. Om kommissionen avser att inte tillmötesgå begäran ska den underrätta de berörda medlemsstaterna och den rådgivande grupp som avses i artikel 4 och ange skälen till avslaget.
3. Om kommissionen samtycker till att upphandla på medlemsstaternas vägnar ska den utarbeta ett förslag till ett ramavtal med de deltagande medlemsstaterna som gör det möjligt för kommissionen att upphandla på deras vägnar. I detta avtal ska de närmare villkoren för upphandling på de deltagande medlemsstaternas vägnar enligt punkt 1 anges.

Artikel 35

Fastställande och genomförande av kommissionens förhandlingsmandat

1. I det avtal som avses i artikel 34.3 ska ett förhandlingsmandat fastställas för kommissionen att på de deltagande medlemsstaternas vägnar agera som inköpscentral för relevanta varor och tjänster av strategisk betydelse eller krisnödvändiga varor och tjänster genom ingående av nya avtal.
2. Kommissionen får, i enlighet med avtalet och på de deltagande medlemsstaternas vägnar, ges befogenhet att ingå avtal med ekonomiska aktörer, inklusive enskilda producenter av varor och tjänster av strategisk betydelse eller krisnödvändiga varor och tjänster, vad gäller inköp av sådana varor eller tjänster.
3. Företrädare för kommissionen eller experter som utsetts av kommissionen får göra besök på de platser där produktionsanläggningar för relevanta varor av strategisk betydelse eller krisnödvändiga varor ligger.
4. Kommissionen ska genomföra upphandlingsförfarandena och ingå de avtal som följer därav med ekonomiska aktörer på de deltagande medlemsstaternas vägnar.

Artikel 36

Former för kommissionens upphandling på medlemsstaternas vägnar

1. Upphandling enligt denna förordning ska genomföras av kommissionen i enlighet med reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁵⁴ för dess egen upphandling.
2. Avtalen får innehålla en klausul om att en medlemsstat som inte har deltagit i upphandlingsförfarandet får bli part i avtalet efter det att det har undertecknats, med en detaljerad beskrivning av förfarandet för detta och dess verkningar.

KAPITEL II

GEMENSAM UPPHANDLING UNDER BEVAKNINGS- OCH KRISLÄGENA

Artikel 37

Förfarande för gemensam upphandling

Om det är nödvändigt att genomföra en gemensam upphandling mellan kommissionen och en eller flera upphandlande myndigheter från medlemsstaterna i enlighet med reglerna i artikel 165.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 får medlemsstaterna fullt ut förvärva, hyra eller leasa den gemensamt upphandlade kapaciteten.

KAPITEL III

MEDLEMSSTATERNAS UPPHANDLING UNDER KRISLÄGET

Artikel 38

Samråd och samordning avseende enskild upphandling av medlemsstaterna

När krisläget för den inre marknaden har aktiverats i enlighet med artikel 14 ska medlemsstaterna samråda med varandra och kommissionen och samordna sina åtgärder med kommissionen och företrädarna för de övriga medlemsstaterna i den rådgivande gruppen innan de inleder upphandling av krisnödvändiga varor och tjänster som förtecknas i en genomförandeakt som antagits i enlighet med artikel 14.5 och i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU⁵⁵.

Artikel 39

Förbud mot enskilda upphandlingsåtgärder av deltagande medlemsstater

Om krisläget för den inre marknaden har aktiverats i enlighet med artikel 16 och kommissionens upphandling på medlemsstaternas vägnar har inletts i enlighet med artiklarna 34–36 får de deltagande medlemsstaternas upphandlande myndigheter inte upphandla varor eller tjänster som omfattas av sådan upphandling på annat sätt.

⁵⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁵⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

Del VI

Slutbestämmelser

Artikel 40

Skydd av personuppgifter

1. Denna förordning påverkar inte medlemsstaternas skyldigheter i samband med deras behandling av personuppgifter enligt förordning (EU) 2016/679 och direktiv 2002/58/EG om integritet och elektronisk kommunikation, eller kommissionens och i tillämpliga fall andra unionsinstitutioners och unionsorgans skyldigheter i samband med deras behandling av personuppgifter enligt förordning (EU) 2018/1725 inom ramen för deras ansvarsområden.
2. Personuppgifter får inte behandlas eller vidarebefordras utom i de fall där det är helt nödvändigt för tillämpningen av denna förordning. I sådana fall ska villkoren i förordning (EU) 2016/679 och förordning (EU) 2018/1725 gälla enligt vad som är tillämpligt.
3. Om behandlingen av personuppgifter inte är absolut nödvändig för fullgörandet av de mekanismer som fastställs i denna förordning ska personuppgifterna anonymiseras på ett sådant sätt att den registrerade inte kan identifieras.

Artikel 41

Digitala verktyg

Kommissionen och medlemsstaterna får ta fram interoperabla digitala verktyg eller it-infrastrukturer som stöder målen för denna förordning. Sådana verktyg eller infrastrukturer får utvecklas även när det inte råder en krissituation på den inre marknaden.

Kommissionen ska fastställa de tekniska aspekterna av sådana verktyg eller infrastrukturer genom genomförandeakter. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 42.2.

Artikel 42

Kommitté

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté för krisinstrumentet för den inre marknaden. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.

Artikel 43

Delegerade akter

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 6 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den dag då detta direktiv träder i kraft eller ett annat datum som fastställs av medlagstiftarna.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 6 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

Artikel 4

Rapport och översyn

1. Senast den [*Publikationsbyrå: för in datum = fem år efter denna förordnings ikraftträdande*] och därefter vart femte år ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om hur systemet för beredskapsplanering, bevakning och krishanteringsåtgärder avseende den inre marknaden fungerar och vid behov föreslå förbättringar, i tillämpliga fall tillsammans med relevanta lagstiftningsförslag.
2. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av den rådgivande gruppens arbete inom den ram för krissituationer som inrättas genom denna förordning och dess förhållande till det arbete som utförs av andra relevanta krishanteringsorgan på unionsnivå.

Artikel 45

Upphävande

Rådets förordning (EG) nr 2679/98 ska upphöra att gälla med verkan från och med den [[datum](#)].

Artikel 46

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

FINANSIERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT

1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

1.1 Förslagets eller initiativets titel

Europaparlamentets och rådets förordning om ett krisinstrument för den inre marknaden

1.2 Berörda politikområden

Inre marknaden: fri rörlighet för varor, tjänster och personer

1.3 Förslaget eller initiativet avser

☒ en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd⁵⁶

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

1.4 Mål

1.4.1 Allmänt/allmänna mål:

Det övergripande målet med krisinstrumentet för den inre marknaden är att förbättra den inre marknads vaksamhet på och hantering av kriser samt att säkerställa att den fungerar friktionsfritt i kristider. I detta syfte kommer krisinstrumentet att förse EU med en väl avvägd krisverktygslåda som möjliggör ett snabbt och effektivt svar på framtida kriser som hotar att hämma den inre marknads funktion, och kompletterar andra befintliga EU-mekanismer, bland annat genom bättre samordning, mer öppenhet och snabbare insatser. Målet är att stärka den inre marknads funktion och tillhandahålla snabba och praktiska lösningar på frågor som rör fri rörlighet för varor, tjänster och personer och försörjning i kristider.

1.4.2 Specifikt/specifika mål:

Specifikt mål nr 1

Minska hindren för fri rörlighet för varor, tjänster och personer i kristider

Specifikt mål nr 1 är att minska hindren för fri rörlighet för varor, tjänster och personer i kristider genom att tillhandahålla en verktygslåda med lösningar för att på EU-nivå säkerställa väl samordnad bevakning och hantering av kriser som påverkar den inre marknaden. För att åstadkomma detta förväntas instrumentet tillhandahålla en verktygslåda som består av bevaknings-, samordnings- och öppenhetsåtgärder, vilket säkerställer mer anpassade och målinriktade insatser från medlemsstaterna och ger den insyn som behövs när det gäller hinder för den fria rörligheten.

Specifikt mål nr 2

Åtgärda brister och säkerställa tillgången på krisnödvändiga varor och tjänster

⁵⁶

I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

Detta specifika mål syftar till att främja snabba och praktiska lösningar på försörjningsproblem i kristider. För att åstadkomma detta förväntas instrumentet tillhandahålla lämpliga bevaknings-, samordnings- och öppenhetsmekanismer för riktade politiska åtgärder och för alla aktörer på den inre marknaden genom att informationsutbyte och ett nära samarbete med industrin/berörda parter möjliggörs för identifiering av flaskhalsar och kapacitetsbehov hos krisnödvändiga leveranskedjor och, vid behov, för ytterligare åtgärder för att säkerställa tillgången på krisnödvändiga varor och tjänster i krissituationer.

1.4.3 Verkan eller resultat som förväntas

Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.

Initiativet kommer att säkerställa tillgång till den inre marknaden i kristider för enskilda och företag, och kommer att tillhandahålla stöd till identifierade leveranskedjor som säkerställer den inre marknads funktion och bättre övergripande krishantering på EU-nivå tack vare tillgången på krisnödvändiga produkter som behövs för krishanteringen, och kommer också att ge indirekta sociala fördelar i fråga om bättre levnadsvillkor och livskvalitet och i fråga om att rädda människors liv, beroende på typen av kris.

Initiativet förväntas bidra till uppnåendet av FN:s mål för hållbar utveckling, särskilt mål 1: ingen fattigdom, mål 8: anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 10: minskad ojämlikhet och mål 16: fredliga och inkluderande samhällen.

Företagen kommer att gynnas, särskilt under en krissituation, tack vare bättre krishantering på EU-nivå som ger färre hinder för den fria rörligheten och bättre tillgång till krisnödvändiga produkter. Åtgärder i verktygslådan som skulle gynna företagen direkt är bland annat huvudprinciper för att säkerställa fri rörlighet samt stödåtgärder, öppenhet och administrativt stöd under en krissituation, offentlig upphandling under en krissituation, åtgärder för snabbare utsläppande på marknaden av produkter under en krissituation och påskyndad tillståndsgivning under en krissituation. Företagens kostnader skulle dock också kunna öka och deras verksamhet påverkas på grund av åtgärder för att stödja leveranskedjor under en krissituation, särskilt begäranden om information av företag och skyldigheter att öka produktionen och acceptera prioriterade order.

Invånarna skulle gynnas av en bättre övergripande krishantering på EU-nivå tack vare samordningsmekanismerna och verktygslådan som säkerställer färre hinder för den fria rörligheten och bättre tillgång till krisnödvändiga produkter. De skulle dessutom gynnas direkt av de viktigaste huvudprinciperna om att säkerställa fri rörlighet, särskilt när det gäller fri rörlighet för personer, i egenskap av arbetstagare och konsument. De skulle också gynnas direkt av fördelningen av lagrade krisnödvändiga produkter av strategisk betydelse. Det finns inga direkta kostnader för privatpersoner.

Medlemsstaterna skulle gynnas av en bättre övergripande krishantering på EU-nivå och gynnas direkt av ett särskilt styrande organ som säkerställer samordning under kriser som påverkar den inre marknaden. Det skulle uppstå administrativa kostnader och efterlevnadskostnader för medlemsstaterna för en rad åtgärder som föreskrivs i verktygslådan; under bevakningsläget gäller detta bland annat kostnader för beredskapsplanering, insamling av information om leveranskedjor, deltagande i matchning och upprättande av strategiska reserver, och under krisläget gäller detta

bland annat kostnader för efterlevnad av centrala principer för fri rörlighet, åtgärder för öppenhet och administrativt bistånd, efterlevnad av åtgärder för utsläppande av krisnödvändiga produkter på marknaden, deltagande i offentlig upphandling under en krissituation och åtgärder som påverkar krisnödvändiga leveranskedjor under en krissituation.

För kommissionens del anser vi att arbetet med att ta fram ny vägledning samt nya rekommendationer och samordnade obligatoriska åtgärder utgör en del av den normala verksamheten. Kommissionen skulle dock ådra sig ytterligare särskilda kostnader, i synnerhet för anordnande av möten i den rådgivande gruppen för krisinstrumentet, anordnande av utbildning och krissimuleringar för nationella experter, anordnande av matchning mellan företag, analys av anmälningar inom ramen för öppenhet och administrativt bistånd.

1.4.4 *Prestationsindikatorer*

Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.

Kommissionen kommer att göra en utvärdering av lagstiftningsinitiativets ändamålsenlighet, effektivitet, samstämmighet, proportionalitet och subsidiaritet och lägga fram en rapport om de viktigaste resultaten för Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén fem år efter den dag då lagstiftningsakterna börjar tillämpas. Kommissionen kan föreslå hur man kan förbättra krisinstrumentet för den inre marknaden i utvärderingsrapporten. Denna översynsmekanism liknar de översynsmekanismer som ingår i kommissionens förslag till rådets förordning om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder i händelse av ett hot mot folkhälsan på unionsnivå och kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram med åtgärder för att stärka Europas halvledarekosystem (förordning om halvledare).

Medlemsstaterna och organisationer som företräder ekonomiska aktörer kommer att vara skyldiga att tillhandahålla kommissionen den information som krävs för utarbetandet av den rapporten.

Kommissionen och medlemsstaterna kommer regelbundet att övervaka tillämpningen av rättsakterna, särskilt ändamålsenligheten hos åtgärderna som underlättar den fria rörligheten för varor, personer och tjänster under kriser för berörda personer och företag samt den inre marknadens funktion, och effekterna av begäranden om information och övervakning, uppbyggnad och fördelning av strategiska reserver samt andra åtgärder som ökar de ekonomiska aktörernas och deras företrädares tillgång till produkter och tjänster på den inre marknaden.

1.5 **Grunder för förslaget eller initiativet**

1.5.1 *Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Ej tillämpligt eftersom tillämpningen av instrumentet beror på uppkomsten av en kris som på grund av sin natur inte kan förutses.

1.5.2 *Mervärdet av en åtgärd på unionsnivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med "mervärdet i unionens intervention" i denna punkt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Skäl för åtgärder på europeisk nivå (ex ante): De ekonomiska verksamheterna på den inre marknaden är djupt integrerade. Samverkan mellan företag, tjänsteleverantörer, kunder, konsumenter och arbetstagare i olika medlemsstater som är beroende av rätten till fri rörlighet blir allt vanligare. Erfarenheter från tidigare kriser har visat att fördelningen av produktionskapacitet i EU ofta är ojämn (exempelvis är produktionslinjer för vissa produkter, t.ex. personlig skyddsutrustning, främst belägna i ett fåtal medlemsstater). Vid en kris kan efterfrågan på krisnödvändiga varor eller tjänster på EU:s territorium på samma sätt vara ojämn. Målet att säkerställa att den inre marknaden fungerar friktionsfritt och utan störningar kan inte uppnås genom ensidiga nationella åtgärder. Även om åtgärder som antas av medlemsstaterna enskilt i viss utsträckning kan avhjälpa de brister som uppstår till följd av en kris på nationell nivå, är det i själva verket mer sannolikt att de ytterligare förvärrar krisen i hela EU genom att medföra ytterligare hinder för den fria rörligheten och/eller ytterligare påfrestningar på produkter som redan påverkas av brister.

Förväntat mervärde för unionen (ex post): Införandet av regler som styr den inre marknads funktion är en befogenhet som delas mellan EU och medlemsstaterna. Det finns redan ett stort antal EU-ramar som reglerar olika aspekter och bidrar till en väl fungerande inre marknad genom enhetliga regler som gäller i alla medlemsstater.

De befintliga EU-ramarna innehåller dock i allmänhet regler för den inre marknads dagliga funktion, vilket inte omfattar eventuella krisscenarier. Vissa förslag som nyligen antagits av kommissionen innehåller dock vissa krisrelevanta bestämmelser. För närvarande finns det dock ingen övergripande uppsättning regler och mekanismer som behandlar aspekter som beredskapsplanering, krisövervakning och krishanteringsåtgärder, vilka skulle gälla på ett enhetligt sätt i alla ekonomiska sektorer på hela den inre marknaden.

Krisinstrumentet skulle endast tillämpas i syfte att säkerställa en samordnad strategi för att hantera kriser som har betydande gränsöverskridande effekter och hotar den inre marknads funktion, där det inte redan finns något EU-instrument eller där de befintliga instrumenten inte innehåller krisrelevanta bestämmelser. Beredskaps- och bevakningsåtgärder på den inre marknaden kan göra det enklare att samordna insatserna vid en kris. Sådana åtgärder kan också kompletteras med samarbete och samordning på ett effektivt och ändamålsenligt sätt mellan kommissionen och medlemsstaterna under en kris, för att säkerställa att de lämpligaste åtgärderna vidtas för att hantera krisen.

Syftet med krisinstrumentet för den inre marknaden är inte att fastställa en detaljerad uppsättning bestämmelser på EU-nivå som uteslutande bör tillämpas i krissituationer. Instrumentet syftar snarare till att fastställa och säkerställa en enhetlig tillämpning av möjliga kombinationer av bestämmelser som antagits på EU-nivå tillsammans med bestämmelser om samordning av de åtgärder som vidtas på medlemsstatsnivå. I detta avseende skulle de krisåtgärder som kan vidtas på EU-nivå på grundval av krisinstrumentet för den inre marknaden samordnas med och komplettera de krishanteringsåtgärder som antas av medlemsstaterna. För att möjliggöra sådan

samordning och komplementaritet innehåller krisinstrumentet för den inre marknaden särskilda åtgärder som medlemsstaterna bör avstå från att införa när krisläget för den inre marknaden har aktiverats på EU-nivå.

I detta sammanhang skulle EU-mervärdet med detta instrument vara att kommissionen och medlemsstaterna gemensamt kan kommunicera, samordna och utbyta information på ett snabbt och strukturerat sätt när den inre marknaden utsätts för påfrestningar, och att de kan vidta nödvändiga åtgärder på ett öppet sätt för att påskynda befintliga mekanismer samt tillföra nya riktade verktyg för krissituationer. Det skulle också säkerställa öppenhet på hela den inre marknaden så att företag och enskilda som är beroende av rätten till fri rörlighet får tillgång till lämplig information om tillämpliga åtgärder i alla medlemsstater. Detta kommer att öka rättssäkerheten så att de kan fatta välgrundade beslut.

En ytterligare fördel med åtgärder på detta område skulle vara att förse EU med de verktyg för motståndskraft som behövs för att EU:s näringsliv ska kunna upprätthålla sin konkurrenskraft i ett geopolitiskt sammanhang, där internationella konkurrenter kan förlita sig på rättsliga instrument som möjliggör strukturerad övervakning av störningar i leveranskedjan och antagandet av möjliga motåtgärder såsom strategiska reserver.

1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder

De senaste åren har världen bevittnat en rad kriser, från covid-19-pandemin till Rysslands invasion av Ukraina. De kommer inte att vara de sista kriser som världen kommer att drabbas av. Utöver geopolitisk instabilitet, klimatförändringar och naturkatastrofer som följer därav kan förlust av biologisk mångfald och global ekonomisk instabilitet leda till andra, nya krissituationer. Tyvärr finns det ingen kristallkula för att förutsäga exakt tidpunkt och form för nästa kris.

Som den senaste tidens kriser har visat kan en fullt fungerande inre marknad och ett friktionsfritt samarbete mellan medlemsstaterna i frågor som rör den inre marknaden avsevärt stärka EU:s motståndskraft och krishantering. Därför bör krisinstrumentet för den inre marknaden, för vilket olika politiska alternativ analyseras i denna konsekvensbedömning, utgöra en plan för EU:s svar på frågor som rör den inre marknaden vid framtida kriser. Den bör ta hänsyn till lärdomarna från tidigare kriser och extrapolera dem till eventuella framtida kriser.

Europeiska rådet konstaterade i sina slutsatser av den 1–2 oktober 2020 att EU kommer att dra lärdom av covid-19-pandemin och ta itu med kvarstående fragmentering, hinder och svagheter på den inre marknaden i krissituationer. I meddelandet om uppdateringen om industristrategin tillkännagav kommissionen ett instrument för att säkerställa fri rörlighet för personer, varor och tjänster samt mer öppenhet och samordning i kristider. Detta initiativ ingår i kommissionens arbetsprogram för 2022. Europaparlamentet välkomnade kommissionens plan om att lägga fram ett krisinstrument för den inre marknaden och uppmanade kommissionen att utveckla det som ett rättsligt bindande strukturellt verktyg för att säkerställa fri rörlighet för personer, varor och tjänster i händelse av framtida kriser.

1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument

Förslaget är en politisk prioritering för Europeiska kommissionen och uppfyller åtagandet att säkerställa att den inre marknaden fungerar friktionsfritt. I initiativet presenteras synergier med olika instrument, t.ex. med övergripande

krishanteringsmekanismer (mekanismen för integrerad politisk krishantering – IPCR), med åtgärder som är inriktade på specifika aspekter av krishantering (rådets förordning (EG) nr 2679/98 av den 7 december 1998 om den inre marknadens sätt att fungera i samband med den fria rörligheten för varor mellan medlemsstaterna och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/479 av den 11 mars 2015 om gemensamma exportregler) och med sektorsspecifika krisåtgärder (europeiska mekanismen för beredskap och insatser vid livsmedelsförsörjningskriser – EFSCM, förordning (EU) 2021/953 om EU:s digitala covidintyg, förordning (EU) 123/2022 om en förstärkt roll för Europeiska läkemedelsmyndigheten vid krisberedskap och krishantering avseende läkemedel och medicintekniska produkter, kommissionens beslut av den 16 september 2021 om inrättande av myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser, förordning (EU) nr 1308/2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och förordningen om en gemensam marknadsordning för fiskerier samt kommissionens meddelande *Beredskapsplan för transportsektorn*).

Parallellt med detta finns ett antal initiativ som nyligen har föreslagits och som för närvarande håller på att diskuteras rörande aspekter som är av betydelse för krishantering och krisberedskap. Dessa initiativ har dock ett begränsat tillämpningsområde som omfattar särskilda typer av krisscenarier och är inte avsedda att inrätta en allmän övergripande krishanteringsram. I den mån dessa initiativ omfattar en sektorsspecifik ram för krishantering och krisberedskap, kommer den ramen att ha företräde framför krisinstrumentet för den inre marknaden som *lex specialis*:

- Kommissionens förslag till förordning om allvarliga gränsöverskridande hot mot människors hälsa.
- Kommissionens förslag om ändring av förordning (EG) nr 851/2004 om inrättande av ett europeiskt centrum för förebyggande och kontroll av sjukdomar.
- Kommissionens förslag till rådets förordning om en ram för åtgärder som ska säkerställa försörjning av krisnödvändiga medicinska motåtgärder i händelse av ett hot mot folkhälsan på unionsnivå.
- Kommissionens förslag till EU:s förordning om halvledare.
- Kommissionens förslag till dataakt.
- Kommissionens förslag om ändring av kodexen om Schengengränserna.
- Kommissionens förslag till direktiv om kritiska entiteters motståndskraft.

1.5.5 *En bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

För återkommande kostnader, som härrör från personalkostnader inom kommissionen för den planerade utbildningsverksamheten och den nödvändiga utbyggnaden av det it-verktyg som används för anmälningssystemet, skulle finansieringskällan kunna identifieras genom omfördelning av unionsmedel inom ramen för programmet för den inre marknaden.

1.6 Beräknad varaktighet för och beräknade budgetkonsekvenser av förslaget eller initiativet

Anmärkning: Med tanke på att initiativet till sin karaktär är nära kopplat till uppkomsten av en kris vars natur och skala inte kan förutses kan initiativets varaktighet inte anges.

☐ begränsad varaktighet

- ☐ verkan från och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ till och med [den DD/MM]ÅÅÅÅ
- ☐ budgetkonsekvenser från och med YYYY till och med YYYY för åtagandebemyndiganden och från och med YYYY till och med YYYY för betalningsbemyndiganden.

☐ obegränsad varaktighet

- Efter en inledande period ÅÅÅÅ–ÅÅÅÅ,
- beräknas genomförandetakten nå en stabil nivå.

1.7 Planerad metod för genomförandet⁵⁷

X Direkt förvaltning som sköts av kommissionen

- **X** av dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer
- ☐ av genomförandeorgan

☐ Delad förvaltning med medlemsstaterna

☐ **Indirekt förvaltning** genom att uppgifter som ingår i budgetgenomförandet anförtros

- ☐ tredjeländer eller organ som de har utsett
- ☐ internationella organisationer och organ kopplade till dem (ange vilka)
- ☐ EIB och Europeiska investeringsfonden
- ☐ organ som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen
- ☐ offentligrättsliga organ
- ☐ privaträttsliga organ som har anförtrotts offentliga förvaltningsuppgifter i den utsträckning som de lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ organ som omfattas av privaträtten i en medlemsstat, som anförtrotts genomförandeuppgifter inom ramen för ett offentlig-privat partnerskap och som lämnar tillräckliga ekonomiska garantier
- ☐ personer som anförtrotts genomförandet av särskilda åtgärder inom Gusp enligt avdelning V i fördraget om Europeiska unionen och som fastställs i den relevanta grundläggande rättsakten
- *Vid fler än en metod, ange kompletterande uppgifter under "Anmärkningar".*

Anmärkningar

⁵⁷ Närmare förklaringar av de olika metoderna för genomförande med hänvisningar till respektive bestämmelser i budgetförordningen återfinns på BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Standardreglerna för övervakning av kommissionens utgifter för genomförandet av denna förordning gäller.

2. FÖRVALTNING

2.1 Regler om uppföljning och rapportering

Ange intervall och andra villkor för sådana åtgärder:

Genomförandemetoden för detta initiativ är direkt förvaltning som sköts av kommissionen, och de uppgifter som åligger kommissionen kommer att utföras av dess avdelningar.

Kommissionen ska fem år efter ikraftträdandet av denna förordning och därefter vart femte år lägga fram en rapport till rådet om hur systemet för beredskapsplanering, bevakning och krishanteringsåtgärder på den inre marknaden fungerar, vid behov med förslag till förbättringar.

Denna rapport ska innehålla en utvärdering av det arbete som utförs av den rådgivande grupp som upprättas genom denna förordning inom den ram för krissituationer som inrättas genom denna förordning och dess förhållande till det arbete som utförs av andra relevanta krishanteringsorgan på unionsnivå.

Medlemsstaterna ska rådfrågas, och deras synpunkter och rekommendationer om genomförandet av ramen för krissituationer ska ingå i slutrapporten. Kommissionen ska i lämpliga fall lägga fram förslag som grundas på rapporten i syfte att ändra denna förordning eller lägga fram ytterligare förslag.

2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem

2.2.1 *Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Kontrollerna är en del av kommissionens interna kontrollsystem. Denna nya verksamhet kommer att ge upphov till obetydliga ytterligare kostnader för kontroll på GD-nivå.

2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

Beskriv förebyggande åtgärder (befintliga eller planerade), t.ex. från strategi för bedrägeribekämpning.

Kommissionen ska säkerställa att unionens ekonomiska intressen skyddas i samband med genomförandet av åtgärder som finansieras enligt detta beslut genom att vidta förebyggande åtgärder mot bedrägeri, korruption och annan olaglig verksamhet, genom effektiva kontroller och genom att belopp som otillbörligt betalats ut återkrävs samt, om oriktigheter upptäcks, genom effektiva, proportionella och avskräckande påföljder.

De åtgärder som genomförs av kommissionen kommer att bli föremål för förhands- och efterhandskontroller i enlighet med budgetförordningen. Avtal och överenskommelser som finansierar genomförandet av denna förordning kommer uttryckligen att ge kommissionen, inklusive Olaf och revisionsrätten, befogenhet att utföra revisioner och utredningar i enlighet med förordning (EU, Euratom) nr 883/2013, inklusive kontroller och inspektioner på plats.

3. BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER AV FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

3.1.1 Motivering av den genomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås

Direkt förvaltning enligt artikel 62.1 a i budgetförordningen är den genomförandemetod som föredras eftersom åtgärderna kommer att genomföras av Europeiska kommissionen, som kommer att säkerställa samordningen med medlemsstaterna och de olika berörda parterna. Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna

3.2 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och budgetrubriker i den årliga budgetens utgiftsdel

- Befintliga budgetrubriker (även kallade ”budgetposter”)

Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd

Rubrik i den fleråriga budgetramen	Budgetrubrik	Typ av utgifter	Bidrag			
	Nummer	Diff./Icke-diff. ⁵⁸	från Efta-länder ⁵⁹	från kandidatländer ⁶⁰	från tredjeländer	enligt artikel 21.2 b i budgetförordningen
1	03.010101 – Stödutgifter för programmet för den inre marknaden	Icke-diff.	JA	Fastställs senare ⁶¹	Fastställs senare ⁶⁰	NEJ
1	03.020101 – Verksamhet och utveckling avseende den inre marknaden för varor och tjänster	Diff.	JA	Fastställs senare ⁶⁰	Fastställs senare ⁶⁰	NEJ

⁵⁸ Diff. = differentierade anslag / Icke-diff. = icke-differentierade anslag.

⁵⁹ Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

⁶⁰ Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidatländer i västra Balkan.

⁶¹ Associeringsavtal inom programmet för den inre marknaden håller för närvarande på att färdigställas.

3.3 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser på anslagen

3.3.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

Rubrik i den fleråriga budgetramen	1	”Inre marknaden, innovation och digitalisering”
---	---	---

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

GD: Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag			År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Följande år	TOTALT
• Driftsanslag								
Budgetpost 03.020101 – Verksamhet och utveckling avseende den inre marknaden för varor och tjänster	Åtaganden	(1a)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Betalningar	(2a)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program ⁶²								
Budgetpost 03.010101 – Stödutgifter för programmet för den inre marknaden		(3)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
TOTALA anslag för GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag	Åtaganden	=1a+1b+3	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Betalningar	=2a+2b+3	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

⁶² Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

• TOTALA driftsanslag	Åtaganden	(4)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Betalningar	(5)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
• TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program		(6)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
TOTALA anslag för RUBRIK 1 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	=4+ 6	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Betalningar	=5+ 6	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

• TOTALA driftsanslag (alla rubriker avseende driftsanslag)	Åtaganden	(4)	0,250	0,025	0,025	0,025		0,325
	Betalningar	(5)	0,125	0,150	0,025	0,025		0,325
TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för vissa operativa program (alla driftsrelaterade rubriker)		(6)	0,038	0,028	0,028	0,028		0,122
TOTALA anslag för RUBRIKERNÄ 1–6 i den fleråriga budgetramen (referensbelopp)	Åtaganden	=4+ 6	0,288	0,053	0,053	0,053		0,447
	Betalningar	=5+ 6	0,163	0,178	0,053	0,053		0,447

Rubrik i den fleråriga budgetramen	7	”Administrativa utgifter”
---	----------	---------------------------

Detta avsnitt ska fyllas i med hjälp av det datablad för budgetuppgifter av administrativ natur som först ska föras in i [bilagan till finansieringsöversikt för rättsakt](#) (bilaga V till de interna bestämmelserna), vilken ska laddas upp i DECIDE som underlag för samråden mellan kommissionens avdelningar.

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

		År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	TOTALT
GD: Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag						
• Personalresurser		0,628	0,628	0,628	0,628	2,512
• Övriga administrativa utgifter		0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
GD TOTALT – Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag	Anslag	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632

TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	(summa åtaganden = summa betalningar)	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632
--	--	-------	-------	-------	-------	-------

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	Följande år	TOTALT

TOTALA anslag för RUBRIKERN 1–7 i den fleråriga budgetramen	Åtaganden	0,946	0,711	0,711	0,711		3,079
	Betalningar	0,821	0,836	0,711	0,711		3,079

3.3.2 Beräknad output som finansieras med driftsanslag

Anmärkning: Med tanke på initiativets karaktär och att en kris till sin natur är oväntad och inte kan förutses kan denna beräkning för närvarande inte göras.

Åtagandebemyndiganden i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Ange mål och output			År n		År n+1		År n+2		År n+3		För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)						TOTALT	
	OUTPUT																	
	Typ ⁶³	Genomsnittliga kostnader	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Antal	Kostn.	Totalt antal	Total kostnad
SPECIFIKT MÅL nr 1 ⁶⁴ ...																		
- Output																		
- Output																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 1																		

⁶³ Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

⁶⁴ Mål som redovisats under punkt 1.4.2: ”Specifikt/specifika mål...”.

SPECIFIKT MÅL nr 2...																		
- Output																		
Delsumma för specifikt mål nr 2																		
TOTALT																		

3.3.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026	TOTALT
--	------------	------------	------------	------------	--------

RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen					
Personalresurser	0,628	0,628	0,628	0,628	2,512
Övriga administrativa utgifter	0,030	0,030	0,030	0,030	0,120
Delsumma för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	0,658	0,658	0,658	0,658	2,632

Utanför RUBRIK 7⁶⁵ i den fleråriga budgetramen					
Personalresurser					
Andra anslag av administrativ natur	0,038	0,028	0,028	0,028	0,122
Delsumma utanför RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen	0,038	0,028	0,028	0,028	0,122

TOTALT	0,696	0,686	0,686	0,686	2,754
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Personalbehov och andra administrativa kostnader ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av anslag inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

⁶⁵ Detta avser tekniskt eller administrativt stöd för genomförandet av vissa av Europeiska unionens program och åtgärder (tidigare s.k. BA-poster) samt indirekta och direkta forskningsåtgärder.

3.3.3.1 Beräknat personalbehov

- ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk
- ☒ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter

	År 2024	År 2025	År 2026	År 2027
20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna)	4	4	4	4
20 01 02 03 (vid delegationer)				
01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder)				
01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder)				
Annan budgetrubrik (ange vilken)				
20 02 01 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier finansierade genom ramanslaget)				
20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter, vikarier och unga experter som tjänstgör vid delegationerna)				
XX 01 xx yy zz ⁶⁶	- vid huvudkontoret			
	- vid delegationer			
01 01 01 02 (kontraktsanställda, nationella experter och vikarier som arbetar med indirekta forskningsåtgärder)				
01 01 01 12 (kontraktsanställda, vikarier och nationella experter som arbetar med direkta forskningsåtgärder)				
Annan budgetrubrik (ange vilken)				
TOTALT	4	4	4	4

XX motsvarar det politikområde eller den avdelning i budgeten som avses.

Personalbehoven ska täckas med personal inom generaldirektoratet vilka redan har avdelats för förvaltningen av åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, om så krävs kompletterad med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

Beskrivning av arbetsuppgifter:

Tjänstemän och tillfälligt anställda	1 heltidsekvivalent för den rådgivande gruppens sekretariat
Extern personal	

⁶⁶

Särskilt tak för finansiering av extern personal genom driftsanslag (tidigare s.k. BA-poster).

3.3.4 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen

Förslaget/initiativet

- ☒ kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen.

Vid aktivering av krisläget kommer en omfördelning först att övervägas inom programmet för den inre marknaden.

- ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen.

Beskriv vad som krävs, ange berörda rubriker och budgetrubriker, motsvarande belopp och de instrument som är föreslagna för användning.

- ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen.

Beskriv behovet av sådana åtgärder, och ange berörda rubriker i budgetramen, budgetrubriker i den årliga budgeten samt de motsvarande beloppen.

3.3.5 Bidrag från tredje part

Förslaget/initiativet

- ☒ innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter
- ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

	År n ⁶⁷	År n+1	År n+2	År n+3	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)			Totalt
Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen								
TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering								

⁶⁷ Med år n avses det år då förslaget eller initiativet ska börja genomföras. Ersätt "n" med det förväntade första genomförandeåret (till exempel 2021). Detsamma för följande år.

3.4 Beräknad inverkan på inkomsterna

- ☐ Förslaget/initiativet påverkar inte budgetens inkomstsida.
- ☒ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:
 - ☐ Påverkan på egna medel
 - ☒ Påverkan på andra inkomster
 - ange om inkomsterna har avsatts för utgiftsposter ☐

Miljoner euro (avrundat till tre decimaler)

Budgetrubrik i den årliga budgetens inkomstsidan:	Belopp som förts in för det innevarande budgetåret	Förslaget/initiativets inverkan på inkomsterna ⁶⁸						
		År 2024	År 2025	År 2026	År 2027	För in så många år som behövs för att redovisa varaktigheten för inverkan på resursanvändningen (jfr punkt 1.6)		
Artikel 4 2 9 – Övriga böter och viten som inte avsatts för särskilda ändamål		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			

För inkomster avsatta för särskilda ändamål, ange vilka budgetrubriker i utgiftsdelen som berörs.

Övriga anmärkningar (t.ex. vilken metod/formel som har använts för att beräkna inverkan på inkomsterna eller andra relevanta uppgifter).

Potentiella inkomster avsatta för särskilda ändamål kan inte utvärderas i detta skede eftersom det inte är säkert att det kommer att förekomma några böter.

⁶⁸ Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbörds-kostnader.